

Č e s k ý t e l e k o m u n i k a č n í ú ř a d

se sídlem Sokolovská 219, Praha 9
poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025

Praha 30. listopadu 2018
Čj. ČTÚ-49 573/2018-611/VI. vyř.

Předseda Rady Českého telekomunikačního úřadu jako příslušný správní orgán podle § 36a odst. 3 zákona č. 29/2000 Sb., o poštovních službách a o změně některých zákonů (zákon o poštovních službách), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o poštovních službách“) a podle § 10 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, vydává ve správním řízení, které bylo zahájeno podle § 44 odst. 1 správního řádu dne 30. srpna 2018 na základě žádosti společnosti Česká pošta, s.p., IČO: 471 14 983, se sídlem Politických vězňů 909/4, Praha 1 (dále jen „Česká pošta“) o úhradu čistých nákladů za rok 2017 předložené podle § 34d odst. 1 zákona o poštovních službách (dále jen „žádost“) toto

r o z h o d n u t í :

Čisté náklady za rok 2017 představující pro držitele poštovní licence společnost Česká pošta, s.p. nespravedlivou finanční zátěž v souladu s § 34d odst. 2 písm. b) zákona o poštovních službách činí 500 000 000 Kč.

O d ů v o d n ě n í

Dne 30. srpna 2018 Česká pošta doručila na Český telekomunikační úřad (dále jen „Úřad“) žádost o úhradu čistých nákladů za období od 1. ledna 2017 do 31. prosince 2017 v celkové výši 2 142 600 138 Kč. Žádost byla předložena podle § 34d zákona o poštovních službách a současně s ní byly předloženy podklady pro ověření správnosti výpočtu čistých nákladů v souladu s ustanovením § 34b odst. 4 zákona o poštovních službách. Dnem doručení bylo podle § 44 odst. 1 správního řádu zahájeno správní řízení ve věci ověření správnosti a úplnosti podkladů k výpočtu čistých nákladů a stanovení výše čistých nákladů na plnění povinnosti poskytovat základní služby za rok 2017.

A. Průběh správního řízení

Česká pošta předložila žádost o úhradu čistých nákladů na plnění povinnosti poskytovat základní služby s jejich vyčíslením ve výši 2 142 600 138 Kč.

Předložená žádost splňovala veškeré formální požadavky dané zákonem o poštovních službách a souvisejícím právním předpisem (vyhláška č. 466/2012 Sb., o postupu Českého telekomunikačního úřadu při výpočtu čistých nákladů na plnění povinnosti poskytovat základní služby, dále jen „vyhláška č. 466/2012 Sb.“).

K žádosti byly v elektronické podobě (na nosiči CD) přiloženy tyto přílohy:

- Dokument s popisem metodiky výpočtu čistých nákladů dle České pošty za rok 2017.
- Výrok auditora o provádění ověření výpočtu čistých nákladů základních služeb v souladu s metodikou Českého telekomunikačního úřadu ze dne 17. srpna 2018.

- Dokument obsahující odpisový plán dlouhodobého majetku České pošty, s.p.
- Excel soubor se zůstatky účtů uvedených v hlavní účetní knize České pošty - HK_15_2017_ČP.
- Excel soubor s popisem movitého a nemovitého majetku - P1_SM-16_2012-verze 5.0_final.
- Excel tabulky s výpočtem čistých nákladů dle jednotlivých alternativních scénářů - vyplněné podle příloh vyhlášky č. 466/2012 Sb.:
  - o Tabulka č. 1: Celková hodnota čistých nákladů držitele poštovní licence (v Kč),
  - o Tabulka č. 2: Vyčíslení celkové hodnoty nehmotných a tržních výhod (v Kč),
  - o Tabulka č. 3: Evidence dat potřebných k vyčíslení hodnoty čistých nákladů plynoucích ze změny v síti provozoven - část 1 a část 2 (k provedení § 8 odst. 2)
  - o Tabulka č. 4: Ztráta výnosů na uzavřené provozovně (k provedení § 8 odst. 2 písm. c) až e)
  - o Tabulka č. 5: Evidence dat potřebných k vyčíslení hodnoty čistých nákladů plynoucích ze změny ve způsobu dodávání (k provedení § 8 odst. 3).
- Podklady pro výpočet alternativního scénáře – Pobočková síť:
  - o Dokument s komentářem k výběru a rozmístění poboček a matici ztrát.
  - o Excel soubor pro výpočet ušetřených nákladů na dočasně uzavřené pošty.
  - o Excel soubor pro výpočet kapacitního posílení na zachovaných poštách.
  - o Excel tabulka - Matice ztrát pro rok 2017.
  - o Excel soubor s rozpadem položky ostatní náklady.
  - o Excel soubor pro výpočet ztráty nákladů.
  - o Prezentace PowerPoint – výsledky marketingového průzkumu – 12. 8. 2015.
- Podklady pro výpočet alternativního scénáře – Doručovací síť:
  - o Dokument s popisem sloupců a vzorců - tabulka č. 5 souboru s výpočtem čistých nákladů.
- Podklady pro výpočet nehmotných a tržních výhod.
  - o Excel soubor s výpočtem výhody osvobození základních poštovních služeb od DPH – 2017.
  - o Excel soubor s vyčíslením hodnoty reklamních ploch – 2017.
- Podklady pro výpočet alternativního scénáře - Podpůrné procesy:
  - o Dokument s popisem podpůrných procesů vyvolaných povinností poskytovat základní služby.
  - o Faktury o platbách za měření přepravních dob zásilek (6x) včetně Excel souboru se sumarizací dat z těchto faktur.
  - o Faktury - audit oddělené evidence (BDO) a expertízy společnosti zpracovávající geodata pro výpočet čistých nákladů v oblasti doručování (MGE) včetně Excel souboru se sumarizací dat z těchto faktur.

Bezprostředně po předložení žádosti Úřad zahájil ověřování předložených podkladů a výpočtu. Úřad shledal jako nutné pro ověření předloženého výpočtu vyžádat si další detailní podklady z účetní evidence a vysvětlující informace. Vzhledem k množství předložených podkladů si Úřad vyžadoval doplňující data a informace postupně, tak jak je ověřoval a jak na sebe navazovaly.

Dne 13. září 2018 Úřad zaslal České poště oznámení o zahájení správního řízení ve věci ověřování kalkulace čistých nákladů za rok 2017 vedeného pod čj. 49 573/2018-611 a rovněž požádal Českou poštu o určení osoby/osob oprávněných zastupovat společnost a jednat ve věci čistých nákladů za rok 2017 a dále Úřad žádal o předložení pověření k tomuto zastupování.

Dopisem ze dne 21. září 2018 čj. ČTÚ-49 573/2018-611/II. vyř. zaslal Úřad České poště, v souladu s § 34b odst. 4 zákona o poštovních službách, žádost o doplnění podkladů potřebných pro řádné ověření výpočtu čistých nákladů. Úřad požadoval vysvětlit rozdíly

v pobočkové síti, výpočet úspory nákladů v doručovací síti a doložení veškerých slev ve výpočtu výhody reklamy. Požadavky Úřadu byly následující:

1. Vysvětlení, proč bylo označeno 3193 poboček jako pošty, které splňují pravidla pro základní scénář, když povinných pošt je 3200.
2. Doložení rozpadu ceny normominy na doručovatele (██████████), včetně označení, které náklady souvisí přímo s doručovatelem, uvedení všech nákladů a procesů související s doručováním a upřesnění, o jakého doručovatele se jedná (např. listovní, motorizovaný).
3. Doložení detailního výpočtu režie k úspoře v doručovací síti (██████████).
4. K vyčíslení hodnoty reklamních ploch Úřad žádal o doložení (faktury za rok 2017) veškerých uvedených slev, tzn.
  - a. Množstevní slevy
  - b. Sleva nad rámec oficiálních slev prostřednictvím mediální agentury
  - c. Agenturní provize
  - d. Zpětné bonusy.

Úřad požadoval předložení požadovaných podkladů do 8. října 2018.

Česká pošta předložila požadované podklady a vysvětlení dopisem ze dne 8. října 2018 pod zn. ČP/83204/2018/RE. K otázce č. 1 vysvětlila, že v žádosti bylo jako povinná pošta označeno 3200 pošt. Vyplývá to z tabulky č. 3, kde je 3200 unikátních PSČ. Dále Česká pošta vysvětlila, že v tabulce č. 3 je ve sloupci „Výše zisku / ztráty provozovny (v Kč)“ započteno zákonné odstupné, které se z důvodu konzervativního přístupu nezahrnuje do výpočtu čistých nákladů. K otázce č. 2 byl doložen rozpad ceny normominy na doručovatele, včetně označení přímých nákladů. Dále, k otázce č. 3 Česká pošta doložila výpočet režie k úspoře v doručovací síti. K otázce č. 4 Česká pošta sdělila, že za rok 2017 neměla žádnou outdoorovou reklamu, a proto v připojených přílohách uvedla mediaplány a faktury za vynaložené náklady za reklamu v roce 2016. Česká pošta také uvedla, že tyto mediaplány a faktury podléhají obchodnímu tajemství. Úřad upřesňuje, že k označení 3193 poboček jako pošty, které splňují pravidla pro základní scénář, došlo chybnou filtrací a povinných pošt bylo 3200.

* * *

Dne 15. října 2018 dopisem čj. ČTÚ-49 573/2018-611/III. vyř. zaslal Úřad České poště žádost o vysvětlení některých skutečností uvedených v žádosti a doplnění následujících podkladů:

1. Úřad žádal o doložení kalkulace k částce režie na pobočkovou síť ve výši ██████████ (uvedené v žádosti, tab. č. 2: Další informace k alternativnímu scénáři) včetně detailního vysvětlení použitých vstupů a důvodů pro zvolené alokační klíče. Dále žádal o vysvětlení provázanosti této částky režie na sloupce v tabulce č.3 žádosti - nepřímé (režijní) náklady. Úřad také žádal o vysvětlení rozdílných počtů pošt v tab. 3 a v souboru „Rozpad ostatní náklady 2017.xlsx“.
2. Úřad požadoval doložení seznamu poboček s rozdělením na pošty v obcích do a nad 5000 obyvatel.
3. Pro účely zpřesnění výpočtu kapacitního posílení pošt Úřad žádal o doložení počtu normominut na výdej a výplatu zásilek, obstaravatelskou činnost a na podání u všech pošt.

4. Ke kalkulaci čistých nákladů na doručovací síť Úřad žádal o vysvětlení rozdílu částky „Úspora na denní časové náročnosti dodávání“ uvedené v žádosti, tab. č. 2: Další informace k alternativnímu scénáři [REDAKCE] a částky, vypočtené podle tabulky č.5 v souboru „tabulky fin.xlsb“ - [REDAKCE].
5. K vyčíslení úspory nákladů na podpůrné procesy Úřad žádal o doložení kalkulace předložených ušetřených nákladů na tyto odbory:

Odbor Poštovní licence	[REDAKCE]
Oddělené evidence	[REDAKCE]
Poštovní technologie	[REDAKCE]

- a. doložení celkových nákladů uvedených odborů a uvedení, na základě čeho byly tyto náklady spočítány,
  - b. uvedení počtů zaměstnanců odboru Poštovní licence a Poštovní technologie, vysvětlení a doložení, na základě jakého klíče došlo k vyčíslení uvedené částky v tabulce výše.
6. K vyčíslení nehmotné výhody osvobození od DPH v souboru „Výpočet DPH 2017.xlsx“ Úřad žádal o doložení komentáře a kvantifikaci k rozdělení výnosů za jednotlivé služby do segmentů, podle jakého klíče byly tyto výnosy přiřazovány právě určeným segmentům. Úřad také žádal o doložení obchodní segmentace a prokázání správnosti rozdělení do segmentů. Úřad sdělil, že v případě, že by nebylo možné předložit výstup z evidencí, bude žádat o umožnění přístupu a nahlédnutí do těchto evidencí. Dále Úřad žádal o doložení provázanosti těchto výnosů na účty hlavní knihy, případně jiné účetní doklady, z kterých vyplývá rozdělení výnosů na služby a na segmenty.
  7. K vyčíslení ztráty výnosů Úřad žádal o vysvětlení algoritmu pro stanovení procent ztráty výnosů ze služeb u jednotlivých pošt uvedených v tabulce č. 4 (např. u služby doporučené psaní je rozpětí [REDAKCE] % až [REDAKCE] %) a provázanosti na tabulku matice ztrát, kde je u služby doporučené psaní uvedeno [REDAKCE] %.
  8. Dále Úřad žádal o vysvětlení přesunu produkce z nejbližších pošt na zachované pošty. Pro lepší orientaci, bylo možné uvést příklad.
  9. Úřad také připomněl předešlou žádost o určení osoby/osob oprávněné/ých zastupovat Českou poštu a jednat ve věci čistých nákladů za rok 2017.

Úřad požadoval předložení požadovaných podkladů do 29. října 2018.

Česká pošta předložila požadované podklady a vysvětlení dopisem zn. ČP/83204/2018/RE/II. vyř. ze dne 29. října 2018.

K otázce č. 1 Česká pošta doložila požadovaný rozpad režie pobočkové sítě a vysvětlila, že režie je zahrnuta do sloupce „Ostatní“ spolu s ostatními náklady pošty. Dále uvedla, že v tabulce „Rozpad ostatních nákladů 2017.xlsx“ nejsou zahrnuty Automatizovaná obslužná místa a blokováná nákladová střediska bez účtování na tyto nákladové druhy.

K otázce č. 2 Česká pošta doložila soubor se seznamem poboček s rozdělením na pošty v obcích do a nad 5000 obyvatel.

V odpovědi k otázce č. 3 Česká pošta předložila soubor s počtem normominut na výdej a výplatu zásilek, obstaravatelskou činnost a na podání u všech pošt.

V další otázce č.4, Úřad žádal o vysvětlení rozdílu částky „Úspora na denní časové náročnosti dodávání“ uvedené v žádosti, tab. č. 2: Další informace k alternativnímu scénáři – [REDAKCE] Kč a částky, vypočtené podle tabulky č.5 v souboru „tabulky fin.xlsx“ – [REDAKCE] Kč. Česká pošta uvedla, že při přepokopování výsledků do tabulky č.5 nedošlo k aktualizaci sloupce „Úspora na denní časové náročnosti při souběhu doručování zapsaných zásilek“, a proto zaslala opravenou tabulku č. 5.

K otázce č. 5 týkající se doložení vyčíslení úspory nákladů na podpůrné procesy, Česká pošta předložila soubor, který obsahoval kalkulaci nákladů na požadované podpůrné procesy, tj. odbor oddělené evidence, odbor poštovní technologie a odbor poštovní licence.

K otázce č. 6 týkající se vyčíslení nehmotné výhody osvobození od DPH v souboru „Výpočet DPH 2017.xlsx“ Česká pošta uvedla, že výnosy se evidují v systému České pošty na jednotlivé klienty a produkty. Klienti jsou přiřazeni do jednotlivých segmentů dle obchodní segmentace. Vzhledem k citlivosti údajů a velikosti souborů Česká pošta navrhla, že na společném jednání umožní nahlédnout do této evidence. Dále Česká pošta uvedla, že výnosy za segmenty jsou souhrnem výnosů těchto klientů. Tento systém přidělení využívá Česká pošta k vyhodnocení úspěšnosti jednotlivých obchodníků a k vyhodnocení KPI¹.

K otázce č. 7 týkající se vyčíslení ztráty výnosů Česká pošta uvedla, že ztráty výnosů jsou závislé na segmentu a vzdálenosti k nejbližší poště. U segmentu retailu a firemních klientů do [REDAKCE] tis. Kč jsou stanoveny procenta v matici ztrát. U ostatních segmentů (VIP, veřejná správa, firemní klienti nad [REDAKCE] tis. Kč výnosů) je nulový úbytek výnosů, neboť by byly obslouženy alternativně. Rozložení segmentů na jednotlivých poštách je dle skutečného podání.

K otázce č. 8 týkající se vysvětlení přesunu produkce z nejbližších pošt na zachované pošty Česká pošta doložila modelový příklad na poště Třebíč 1.

K požadavku č. 9 Česká pošta doložila požadovanou plnou moc pro osobu oprávněnou zastupovat Českou poštu a jednat ve věci čistých nákladů za rok 2017.

* * *

Dne 8. listopadu 2018 se v sídle České pošty uskutečnilo jednání, které navazovalo na odpovědi České pošty zaslané dopisem zn. ČP/83204/2018/RE/II. vyř. ze dne 29. října 2018. Jednání se týkalo vyčíslení nehmotné výhody osvobození od DPH v souboru „Výpočet DPH 2017.xlsx“ Úřad žádal o doložení komentáře a kvantifikaci k rozdělení výnosů za jednotlivé služby do segmentů a vysvětlení, podle jakého klíče byly tyto výnosy přiřazovány právě určeným segmentům. Úřad také žádal o doložení obchodní segmentace a prokázání správnosti rozdělení do segmentů. Česká pošta poukázala na citlivost těchto údajů. Na jednání zástupce České pošty umožnil nahlédnout do systému, ve kterém jsou evidovány výnosy za jednotlivé služby a jednotlivé klienty za rok 2017. Předložený soubor obsahoval ID klienta, jeho název, označení, jestli je nebo není plátcem DPH a dále výnosy podle jednotlivých typů služeb.

Zástupce České pošty vysvětlil, že rozdělení klientů na plátce a neplátce DPH probíhá podle fakturace a podle ID klienta v číselníku. Na fakturách za služby je uvedeno daňové identifikační číslo – DIČ, podle kterého je zřejmé, že klient je plátcem DPH. Výjimku mají školy a jiné veřejné instituce podle zákona o DPH, tyto instituce Česká pošta ve své evidenci vede jako neplátce DPH. Klienti, kteří nemají na fakturách uvedeno DIČ, automaticky spadají do segmentu RETO (retailoví klienti, maloobchod).

---

¹ KPI = klíčové ukazatele výkonnosti

Úřad se zajímal, čím bylo způsobeno, že u segmentu MOBCH (mezinárodní klienti) nejsou u služeb OLZ (obyčejná listovní zásilka), R (zapsaná zásilka), zapsané mimo R (doporučený balíček) a mezinárodní odchozí zásilky uvedeny [REDACTED] za rok 2017, když v roce 2016 [REDACTED]. Zástupce České pošty uvedl, že toto bylo způsobeno tím, že v roce 2017 mezinárodní klienti [REDACTED]. Následně ukázal v evidenci, o které konkrétní klienty se jedná a jaké měli výnosy za rok 2016 v porovnání s rokem 2017.

Úřad dále požadoval vysvětlit rozdíl mezi částkou výnosů za OLZ u RETO klientů ([REDACTED] Kč) a částkou výnosů za OLZ uvedenou v oddělené evidenci nákladů a výnosů za rok 2017 ([REDACTED] Kč). Zástupce České pošty uvedl, že tyto částky by měly být stejné, protože vycházejí ze stejné zdrojové evidence, nicméně bylo dohodnuto, že ČP rozdíl ověří a sdělí ČTÚ v termínu dle následné domluvy.

Dále si na jednání Úřad ověřil vazbu uvedených celkových výnosů v tabulce pro výpočet DPH na jednotlivé účty hlavní knihy.

Úřad dále vznesl dotaz, jak byly stanoveny koeficienty pro výpočet výhody DPH. Tyto koeficienty zobrazují, jak by neplátcí DPH reagovali na zvýšení ceny zásilek o DPH. Zástupce České pošty uvedl, že u firemní klientely je celá DPH výhodou pro ČP. Co se týče RETO klientů, ti by dle ČP absorbovali navýšení ceny o DPH, protože prakticky nemají možnost přejít ke konkurenci. [REDACTED] ve výpočtové tabulce znamená, že ČP odhaduje, že by navýšením ceny zásilek o DPH od ní odešlo [REDACTED] zákazníků ze segmentu RETO.

* * *

Česká pošta dne 19. listopadu 2018 zaslala e-mailem vysvětlení k rozdílné částce výnosů mezi segmentem RETO v souboru „Výpočet DPH 2017.xlsx“ a segmentem individuální podavatelé v oddělené evidenci nákladů a výnosů za rok 2017 u služeb obyčejné psaní a doporučené zásilky. Ze zasláního souboru bylo zřejmé, do které položky v oddělené evidenci nákladů a výnosů byly zahrnuty konkrétní výnosy daných služeb.

* * *

Po shromáždění všech potřebných podkladů Úřad provedl kalkulaci čistých nákladů z provozování základních služeb za rok 2017 a následně dne 19. listopadu 2018 zaslal České poště dopisem čj. ČTÚ-49 573 /2018-611/V.vyř. výzvu k vyjádření se k podkladům před vydáním rozhodnutí společně s výzvou k nahlížení do spisu.

Zástupce České pošty nahlédl do spisu v předem domluveném termínu dne 23. listopadu 2018. Současně Úřad prezentoval své závěry k výpočtu čistých nákladů. Česká pošta při nahlížení sdělila, že má k výpočtu čistých nákladů stejné připomínky jako v minulých letech a vidí jako bezpředmětné znovu tyto připomínky zasílat.

Vypořádání připomínek České pošty k výpočtu čistých nákladů podle postupu Úřadu je uvedeno v části C tohoto odůvodnění.

B. Ověření správnosti a úplnosti podkladů k výpočtu čistých nákladů

1. Ověření, že základní služby byly poskytovány v souladu s povinností poskytovat základní služby uloženou v poštovní licenci

Dne 1. ledna 2013 nabyl účinnosti zákon č. 221/2012 Sb., který v přechodných ustanoveních určil držitele poštovní licence. Podle čl. II bodu 2 tohoto zákona se nabytím jeho účinnosti stala držitelem poštovní licence do 31. prosince 2017 Česká pošta, s.p.

Rozhodnutí o udělení poštovní licence vydané podle § 21 zákona o poštovních službách pod čj. ČTÚ-562/2013-610/IV. vyř. nabylo právní moci dne 25. února 2013. Tímto rozhodnutím byla společnosti Česká pošta uložena povinnost trvale na celém území České republiky zajistit podle § 3 zákona o poštovních službách všeobecnou dostupnost těchto základních služeb:

- a) službu dodání poštovních zásilek do 2 kg,
- b) službu dodání poštovních balíků do 10 kg,
- c) službu dodání peněžní částky poštovním poukazem,
- d) službu dodání doporučených zásilek,
- e) službu dodání cenných zásilek,
- f) službu bezúplatného dodání poštovních zásilek do 7 kg pro nevidomé osoby,
- g) služby, které musí být zajištěny na základě závazků vyplývajících z členství České republiky ve Světové poštovní unii.
- h) Tyto služby musí být poskytovány:
  - a. ve stanovené kvalitě a způsobem podle vyhlášky k provedení § 3 odst. 3 zákona o poštovních službách,
  - b. každý pracovní den a musí umožnit v těchto dnech nejméně jedno poštovní podání a dále alespoň jedno dodání na adresu každé fyzické nebo právnické osoby, nebo ve výjimečných případech jedno dodání do vhodného zařízení nebo dodávací schránky, a způsobem, který odpovídá požadavkům úředního doručování písemností podle zvláštního právního předpisu.

Plnění povinností udělených držiteli poštovní licence Úřad průběžně vyhodnocuje a každoročně vydává souhrnnou zprávu o plnění povinností uložených držiteli poštovní licence, kterou zveřejňuje na svých webových stránkách. Za období roku 2017 Úřad dospěl k závěru, že Česká pošta plnila povinnosti udělené držiteli poštovní licence a udržovala kvalitu základních poštovních služeb na srovnatelné úrovni s předchozími obdobími. Zjištěné nedostatky, uvedené ve zprávě o plnění povinností uložených držiteli poštovní licence, jsou průběžně řešeny ze strany Úřadu v rámci jeho kompetencí a nemají zásadní vliv na vyčíslenou výši čistých nákladů.

Vyhláška č. 464/2012 Sb. o stanovení specifikace jednotlivých základních služeb a základních kvalitativních požadavků na jejich poskytování, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „vyhláška č. 464/2012 Sb.“), stanoví v § 14 základní kvalitativní požadavky na dostupnost pošt, např. jaká je dostatečná hustota pošt, jaká má být maximální dojezdová vzdálenost k poště nebo jaká má být minimální otevírací doba pošty.

Zásadní změnou právních předpisů v oblasti poštovních služeb, která má vliv na poskytování základních služeb, bylo nařízení vlády č. 178/2015 Sb., které s účinností od

1. ledna 2016 určilo minimální počet 3200 povinných provozoven a ve svém důsledku zvýšilo počet pošt, které jsou v režimu povinně zajišťovaných.

Vzhledem k tomu, že udělení poštovní licence platné pro rok 2017 stanoví přímo přechodná ustanovení zákona č. 221/2012 Sb., nebylo vyhlášeno výběrové řízení předpokládané § 22 zákona o poštovních službách, které se tak uplatní až v dalších případech udělení poštovní licence, nebyly tedy ze strany České pošty odhadnuty čisté náklady na plnění povinností uložených poštovní licencí za rok 2017. Z tohoto důvodu Úřad neaplikoval ustanovení § 34b odst. 5 zákona o poštovních službách a neposuzoval, zda čisté náklady uvedené v žádosti o úhradu čistých nákladů nepřevyšují čisté náklady uvedené v žádosti udělení poštovní licence.

2. Ověření výpočtu čistých nákladů předloženého Českou poštou

Česká pošta předložila žádost o úhradu čistých nákladů na plnění povinnosti poskytovat základní služby za rok 2017, po zohlednění nároku na přiměřený zisk a veškerých nehmotných a tržních výhod ve výši 2 142 600 138 Kč.

Čisté náklady se spočítají jako rozdíl přírůstkových nákladů a přírůstkových výnosů držitele poštovní licence. Zohlední veškeré nehmotné a tržní výhody, nárok na přiměřený zisk a pobídky k nákladové efektivnosti. Přírůstkovými náklady se rozumí rozdíl nákladů držitele poštovní licence na poskytování služeb obsažených v jeho poštovní licenci a nákladů, jaké by držitel poštovní licence vynakládal, pokud by služby poskytoval bez povinnosti poskytovat základní služby.

Přírůstkové náklady se počítají podle vzorce:

$$PN(X) = N^{ZS} - N^{AS},$$

kde:

PN - jsou přírůstkové náklady,

X - jsou základní služby obsažené v poštovní licenci,

N^{ZS} - jsou náklady poskytování služeb držitele poštovní licence při základním scénáři podle § 7 odst. 2 vyhlášky č. 466/2012 Sb.,

N^{AS} - jsou náklady držitele poštovní licence v případě alternativního scénáře podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 466/2012 Sb.

Přírůstkovými výnosy se rozumí rozdíl výnosů z poskytování služeb držitele poštovní licence obsažených v jeho poštovní licenci a výnosů, kterých by držitel poštovní licence dosáhl, pokud by služby poskytoval bez povinnosti poskytovat základní služby.

Přírůstkové výnosy se počítají podle vzorce:

$$PV(X) = V^{ZS} - V^{AS},$$

kde:

PV - jsou přírůstkové výnosy,

X - jsou základní služby obsažené v poštovní licenci,

V^{ZS} - jsou výnosy držitele poštovní licence z poskytování služeb při základním scénáři podle § 7 odst. 2 vyhlášky č. 466/2012 Sb.,

V^{AS} - jsou výnosy držitele poštovní licence v případě alternativního scénáře podle § 7 odst. 3 vyhlášky č. 466/2012 Sb.

Čisté náklady se počítají podle vzorce:

$$\text{ČN (ZS)} = [\text{PN(X)} + \text{zisk}] - [\text{PV(X)} + \sum \text{Tv}],$$

kde:

ČN (ZS) - výše čistých nákladů,

PN(X) - přírůstkové náklady,

PV(X) - přírůstkové výnosy,

zisk - přiměřený zisk stanovený v souladu s § 33a zákona o poštovních službách,

Tv - nehmotné a tržní výhody plynoucí držiteli poštovní licence v důsledku uložení povinnosti poskytovat základní služby, vyjádřené v penězích.

Podkladem pro výpočet čistých nákladů je, podle § 7 vyhlášky č. 466/2012 Sb., základní a alternativní scénář. Základním scénářem se rozumí popis chování držitele poštovní licence, který poskytuje základní služby v rozsahu dle jeho poštovní licence. K činnostem popsaným v základním scénáři se přiřadí efektivně a účelně vynaložené náklady na poskytování služeb a výnosy z poskytování těchto služeb. Jedná se tedy o skutečně vynaložené náklady, které byly očištěny o náklady, které nejsou považovány za účelně a efektivně vynaložené a do kalkulace čistých nákladů nevstupují. O které náklady se jedná, jednoznačně definuje vyhláška č. 465/2012 Sb., o způsobu vedení oddělené evidence nákladů a výnosů držitele poštovní licence (dále jen vyhláška č. 465/2012 Sb.) v tabulce č. 5. Dále, základní scénář obsahuje skutečně dosažené výnosy za dané účetní období. Alternativním scénářem se rozumí model chování držitele poštovní licence, kdyby neměl povinnost poskytovat základní služby v rozsahu jeho poštovní licence a poskytoval jím zvolené druhy služeb za podmínek, které pro něj nejsou ekonomicky nevýhodné.

V alternativním scénáři Česká pošta neidentifikovala žádné služby, které by bez povinnosti poskytovat základní služby neposkytovala, ale celý rozsah základních služeb by poskytovala za jiných podmínek.

Jako zatěžující požadavky, definované v § 7 odst. 3 vyhlášky č. 466/2012 Sb., identifikovala Česká pošta následující povinnosti:

1. rozsah sítě provozoven, které je povinna provozovat tak, aby naplnila nařízení vlády č. 178/2015 Sb., které s účinností od 1. ledna 2016 určilo minimální počet 3200 povinných provozoven a ve svém důsledku zvýšilo počet pošt, které jsou v režimu povinně zajišťovaných;
2. požadavek na realizaci dodání na adresu fyzické nebo právnické osoby každý pracovní den vyplývající z ustanovení § 3 odst. 2 písm. c) zákona o poštovních;
3. další povinnosti vyplývající z povinnosti poskytovat základní služby:

- požadavek na měření přepravních dob, který vyplývá z ustanovení § 22 vyhlášky č. 464/2012 Sb.;
- požadavek na vedení oddělené evidence nákladů a výnosů, kterou je držitel poštovní licence povinen vést podle ustanovení § 33a zákona o poštovních službách;
- požadavek na audit oddělené evidence vyplývající z ustanovení § 33a odst. 4 zákona o poštovních službách;
- požadavky na dodatečné pracovníky, kteří zajišťují implementaci povinností vyplývajících z poštovní licence do provozní praxe, dohled nad dodržováním těchto povinností, komunikaci s Úřadem a předkládání požadovaných výstupů apod. Tyto pracovníky by Česká pošta, v případě, že by neměla povinnosti dané poštovní licencí, mít nemusela. Jedná se o pracovníky z odboru Poštovní licence a Poštovní technologie;
- rozsah formálních požadavků na zpracování žádosti o úhradu čistých nákladů vyplývajících z vyhlášky č. 466/2012 Sb.

Čisté náklady (včetně přiměřeného zisku a před zohledněním nehmotných a tržních výhod) na tyto zatěžující požadavky Česká pošta vyčíslila ve výši:

Alternativní scénář sítě provozoven	1 427 887 531 Kč
Alternativní scénář doručování	727 913 095 Kč
Alternativní scénář podpůrných procesů	25 775 421 Kč
Celkem	2 181 576 047 Kč

Nehmotné a tržní výhody Česká pošta vyčíslila ve výši -38 975 909 Kč.

Celkové čisté náklady, které Česká pošta předložila, činí 2 142 600 138 Kč.

Předložený výpočet čistých nákladů (v Kč) zobrazuje následující tabulka. Údaje v tabulce jsou uváděny zaokrouhleně na celá čísla, výpočet byl však prováděn s desetinnými čísly.

Název	Náklady na rušené pošty	Kapacitní posílení pošt	PN(X) – přírůstkové náklady	Nárok na přiměřený zisk	PN(X) + Zisk	PV(X) – přírůstkové výnosy	Čisté náklady	Výsledná hodnota
Alternativní scénář - Pobočková síť bez výdejních míst							1 427 887 532	x
Alternativní scénář - Doručovací síť							727 913 095	x
Alternativní scénář - Podpůrné procesy vyvolaných povinností USO							25 775 421	x
Celkem ČN alternativních scénářů							2 181 576 047	x
Nehmotné a tržní výhody			x	x	x	x	x	38 975 909
ČN (ZS)			x	x	x	x	x	2 142 600 138

Úřad provedl ověření, zda Česká pošta při tvorbě alternativního scénáře dodržela podmínky dané § 8 vyhlášky č. 466/2012 Sb.

Česká pošta v souladu s ustanovením odst. 1 písm. a) vyhlášky 466/2012 Sb. určila ty požadavky na poskytování služeb obsažených v poštovní licenci, které pro ni představují takovou finanční zátěž, že by je v případě, kdy by ji nebyla uložena povinnost poskytovat základní služby včetně souvisejících povinností poskytovala za jiných podmínek zhmotněných v alternativním scénáři.

Z důvodu naplnění povinnosti daných § 14 vyhlášky 464/2012 Sb. a z důvodu plnění požadavků nařízení vlády č. 178/2015 Sb., které nabylo účinnosti dnem 1. ledna 2016 byla Česká pošta v roce 2017 povinna provozovat minimálně 3200 pošt (dále jen „povinné pošty“). Povinnost provozovat ostatní provozovny, které Česká pošta provozuje nad rámec uvedeného počtu, nevyplývá ze zákona o poštovních službách ani souvisejících předpisů a náklady na jejich provozování nemohou být předmětem kompenzace v rámci čistých nákladů. Proto tyto náklady nebyly ve výpočtu čistých nákladů zohledněny.

Seznam povinných pošt je součástí spisového materiálu, kde na CD nosiči se žádostí o kompenzaci čistých nákladů je v tabulce č. 3 označení, která provozovna splňuje pravidla pro základní scénář, tzn. je povinná.

K čistým nákladům připadajícím na pobočkovou síť

Podle předloženého alternativního scénáře provozoven by Česká pošta neprovozovala všechny provozovny, které nyní provozuje. V slovním popisu metodiky výpočtu čistých nákladů Česká pošta uvedla, že by z provozoven, které provozuje jako povinné z hlediska naplnění povinnosti dané vyhláškou č. 464/2012 Sb. a nařízením vlády č. 178/2015 Sb., provozovala pouze vybrané provozovny v celkovém počtu 691.

Česká pošta uvedla, že při stanovování alternativního (komerčního) scénáře vycházela ze stávajícího stavu pobočkové sítě a z výnosů, které tato síť generuje, přičemž variantu tvorby zcela nového operátora tzv. na zelené louce z důvodu maximální objektivizace Česká pošta nebrala v úvahu. Česká pošta uvedla, že při tvorbě alternativního scénáře měla za cíl vymodelovat optimální variantu, která přinese co největší zisk. Při analýze výnosů spojených s danou pobočkou bylo obdobně jako v loňském roce přihlíženo zejména na výnosy segmentu retailových zákazníků. Dále bylo bráno v úvahu, že funkce pobočkové sítě není pouze v generování přímých výnosů, které se realizují na přepážkách, ale také při výdaji vybraných typů zásilek (doporučená psaní a balíky). Na základě uvedených předpokladů byly analyzovány všechny pobočky, které Česká pošta provozuje. Výsledkem této analýzy bylo, jak je uvedeno výše, 691 poboček.

Dle Úřadu není možné považovat přístup České pošty k vymezení poštovní sítě (zachované pošty) v alternativním scénáři za reálný, protože Česká pošta nebere v úvahu skutečnost, že již dnes zde existuje konkurence, která si uvědomuje hodnotu sítě dostupné zákazníkům a snaží se ji postupně vybudovat a především rozšiřovat. Podle údajů společnosti PPL CZ s.r.o. (dále jen „PPL“) činil počet nezávislých výdejních a podacích míst tzv. ParcelShopů 1580² ke dni 16. října 2018. V PPL ParcelShopech³ je možné vyzvedávat zásilky objednané na e-shopu s možností inkasa dobírky v hotovosti a také posílat balíky po ČR i do

² Dle informací dostupných zde: <https://logistika.ihned.cz/c1-66291000-ppl-planuje-zavedeni-balikomatu-a-zapojeni-zajemcu-o-privydelek-do-rozvozu-zasilek-rika-sef-firmy-petr-chvatal>

³ Seznam poboček je dostupný zde: <https://www.pplbalik.cz/Main3.aspx?cls=KTMMMap>

zahraničí i bez smluvního závazku s PPL CZ. Kromě rozsáhlosti sítě poboček je i většina ParcelShopů otevřena přes víkend.

Česká pošta by v alternativním scénáři, jaký je předpokládán v její žádosti, uzavřela až 75 % povinných pošt. Úřad shledává rozpor tohoto postupu s ustanovením § 8 odstavce 2 písm. a) vyhlášky č. 466/2012 Sb., které uvádí, že „držitel poštovní licence by rušil pouze ty provozovny, které by za běžných obchodních podmínek neprovozoval“.

Dále je nutné vzít v potaz i chování zákazníků. Rušení takového počtu poboček jak navrhuje Česká pošta, by podle Úřadu mělo vliv na chování zákazníků a Česká pošta by přestala být vnímána jako poskytovatel všude dostupné služby, což by se negativně odrazilo na přístupu zákazníka. Tyto zákazníci by se proto mohli obrátit na konkurenci, která nesnižuje, ale naopak rozšiřuje počet svých poboček a přibližuje se co nejvíc zákazníkům.

* * *

Při porovnání nákladů a výnosů z jednotlivých pošt, které by dle alternativního scénáře Česká pošta neprovozovala, Úřad zjistil, že byly do žádosti zařazeny i pošty, které dosáhly za rok 2017 zisku. Česká pošta argumentuje metodickým přístupem, dle kterého není možné poštovní síť analyzovat po částech, ale musí ji posuzovat jako celek. Tudíž skutečnost, že některá konkrétní pošta dosahuje zisku (tj. náklady na její provozování jsou nižší, než výnosy přiřazené této provozovně) není podle České pošty v rozporu s požadavkem na kompenzaci nákladů na tuto poštu. S touto argumentací Úřad nesouhlasí a shledává zde rozpor s ustanovením § 8 odstavce 2 písm. a) vyhlášky č. 466/2012 Sb., které uvádí, že „držitel poštovní licence by rušil pouze ty provozovny, které by za běžných obchodních podmínek neprovozoval“. Tímto vymezením je dána nutnost doložení průkazné argumentace, proč by konkrétní provozovna byla za běžných obchodních podmínek zrušena. Podle názoru Úřadu je relevantní předpokládat, že by Česká pošta za běžných obchodních podmínek provozovala pošty, které dosahují zisku, mimo jiné s přihlédnutím ke skutečnosti, že se v některých případech jedná o pošty ve městech, s dvěma a více přepážkami a tyto pošty jsou vytížené. Vytíženost je definována v tabulce č. 3 přílohy k vyhlášce 466/2012 Sb. jako poměr času stráveného na přepážce k pracovnímu fondu zaměstnanců.

Dále, dle názoru Úřadu by Česká pošta i v situaci, kdy by zde existovalo konkurenční prostředí, a neměla by povinnost poskytovat základní služby, provozovala všechny pobočky, u kterých má pokryty náklady (ziskové pošty), a byla tak blíže zákazníkovi. Dostupnost provozoven zákazníkovi je totiž podstatnou konkurenční výhodou České pošty, které by se žádný běžný podnikatel hledící do budoucnosti nezbavoval, zejména pokud je provozovna zisková. Zvláště s ohledem na to, že pořizovací náklady poboček vybudovaných v minulosti byly významně nižší než v současnosti.

Z uvedených důvodů Úřad vyloučil z výpočtu čistých nákladů náklady na provozování [redacted] ziskových pošt v celkové výši [redacted] Kč.

Jedná se o náklady na tyto pošty:

PSČ	Název provozovny	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]
[redacted]	[redacted]	[redacted]	[redacted]

[REDACTED]

Dále Úřad posuzoval, zda je alternativní scénář provozoven reálný a prokazující snahu držitele poštovní licence udržet si postavení na trhu a zákazníky, a zda při jeho vypracování bylo vzato v úvahu, že se jedná o téhož držitele poštovní licence, který by i bez povinnosti poskytovat základní služby plnil svoje závazky vyplývající z uzavřených smluv nebo jiných právních předpisů, tak jak ukládá ustanovení § 8 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 466/2012 Sb.

Při posuzování reálnosti alternativního scénáře Úřad vzal v úvahu chování České pošty na trhu a zabýval se též jejími veřejně prezentovanými obchodními strategiemi představujícími její obchodní chování do budoucna. Ve své prezentaci pod názvem „Hlavní směry strategického rozvoje České pošty do roku 2017“ z června 2014 generální ředitel České pošty uvádí, že se Česká pošta chce mimo jiné stát strategickým partnerem státu. Provozovny České pošty mají státu sloužit jako sdílená kontaktní místa pro vyřizování standardizovaných úkonů, kromě klasických agend Czech POINT, by se měly zaměřit na úkony spojené s inkasem poplatků a daní, vydáváním dokladů apod. Tato prezentace „Hlavní směry strategického rozvoje České pošty do roku 2017“ byla zveřejněna dne 23. června 2014 na internetových stránkách České pošty na adrese: <https://www.ceskaposta.cz/-/posta-dostala-novy-smer>.

Úřad vzal také v úvahu charakter České pošty jako podnikatelského subjektu. Česká pošta je státním podnikem, který byl zřízen podle zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku. Podle § 1 tohoto zákona je státní podnik právnickou osobou provozující podnikatelskou činnost s majetkem státu vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost. Podle § 3 odst. 2 tohoto zákona je státní podnik zakládán k uspokojování významných celospolečenských, strategických nebo veřejně prospěšných zájmů. Česká pošta byla založena v souladu s § 4 odst. 1 zákona o státním podniku zakládací listinou, vydanou jménem státu Ministerstvem vnitra. Podle zakládací listiny je hlavním předmětem podnikání kromě provozování poštovních služeb a zahraničních poštovních služeb i dodávka, rozvoj a provoz systémů informačních a komunikačních technologií a souvisejících služeb. Jak vyplývá ze zákona a zřizovací listiny, nemůže se Česká pošta ve svém podnikání a plánování svého rozvoje řídit pouze úzce komerčními zájmy, ale musí sledovat zájmy státu, a to i v oblasti e-Governmentu, zejména pokud toto postavení nezávisí na přidělení poštovní licence, ale České pošty jako takové. V této souvislosti je možné odkázat na memorandum o spolupráci v oblasti ITC služeb a e-Governmentu mezi Českou poštou a Ministerstvem vnitra ze dne 24. srpna 2010⁴, ve kterém strany prohlašují, že budou rozvíjet služby e-Governmentu a spolupracovat na prohlubování vzájemných vztahů při zajišťování těchto služeb, a Česká pošta je označena jako subjekt realizující hlavní pilíře e-Governmentu, jako jsou Czech POINT, informační systém datových schránek aj.

Dle předloženého alternativního scénáře by Česká pošta téměř o třetinu zredukovala počet provozoven, kde poskytuje služby Czech POINT. Tento návrh Úřad shledal v rozporu s obchodní strategií prezentovanou generálním ředitelem, se závazky vyplývajícími z postavení státního podniku, i s tím, jak se Česká pošta ve skutečnosti chová a prezentuje. Česká pošta dokonce umožňuje zákazníkům objednání na konkrétní čas u služby Czech POINT na poštách, které mají vyvolávací systém, dle Úřadu z toho plyne snaha České pošty

⁴ <http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKewjGqlapyoHLAhVkfHIKHZk3AIAQFggeMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.mvcr.cz%2Fsoubor%2Fmemorandum-o-spolupraci-v-oblasti-ict-sluzeb-a-egovernmentu.aspx&usg=AFQjCNEV2rHvj0axwRR4iPQykmSLi-gXyg&bvm=bv.114733917,d.bGQ>

zlepšovat služby zákazníkům v oblasti e-governmentu, bez ohledu na držení poštovní licence na poskytování základních služeb. I kdyby Česká pošta neměla povinnost poskytovat základní služby (alternativní scénář), zůstala by státním podnikem, který by nadále plnil služby veřejného zájmu a kontaktního místa pro styk občanů (veřejnosti) se státem, ať by se tyto služby nazývaly jakkoliv. Ve výroční zprávě za rok 2017 Česká pošta uvádí: „Česká pošta má v úmyslu i nadále úzce spolupracovat se státní správou, a to nejen prostřednictvím široké sítě svých poboček, ale i novými formami.“ Smyslem Czech POINTu, jakožto kontaktního místa veřejné správy, je totiž přiblížit veřejnou správu občanům a zajistit snadnější dostupnost ověřených výstupů z informačních systémů veřejné správy. Za provádění těchto úkonů vybírá Česká pošta příslušné poplatky, které mají krýt náklady spojené s těmito úkony.

Služby Czech POINT patří ke stále častěji využívaným službám a objem těchto služeb neustále roste, jak uvedl na svém twitterovém účtu tehdejší generální ředitel České pošty (<https://twitter.com/MartinElkan/status/762959777743929344>) a jak to potvrzují i interní statistiky České pošty zde: <https://www.ceskaposta.cz/cs/-/ceska-posta-realizovala-za-prvni-poleti-letosniho-roku-vice-nez-2-miliony-transakci-czech-point-a-overovani>. Je proto vysoce nepravděpodobné, aby alternativní scénář České pošty, dle kterého by uzavřela třetinu pošt poskytujících rostoucí služby Czech POINT, byl reálný. Česká pošta, jakožto řádný hospodář, by zcela jistě zachovala pošty, kde jejich služby rostou a přinášejí tak další potenciál rozvoje a zisku.

Rozsah provozoven, na kterých je Česká pošta povinna služby Czech POINT poskytovat, není závazně dán žádným právním předpisem ani smlouvou. Dle zákona č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých dalších zákonů by k naplnění povinnosti související s poskytováním služeb Czech POINT stačilo jediné kontaktní místo. Přesto Česká pošta dobrovolně v roce 2017 provozovala přes 970 kontaktních míst a jejich počet významným způsobem nesnižovala. Z tohoto pohledu se nejvíce alternativní scénář redukce sítě provozoven jako reálný a potvrzující snahu udržet si své zákazníky a postavení na trhu, jak požaduje vyhláška č. 466/2013 Sb. v § 8 odst. 1 písm. d).

Sama Česká pošta na svých internetových stránkách uvádí, že „*služby eGovernment (především Czech POINT a datové schránky) vykonává v rámci spolupráce s orgány státní správy s cílem přiblížit úřední záležitosti občanům i firmám a ušetřit jim čas a energii při běhání na úřady a mezi úřady. Otevírací doba pošty je přitom většinou příznivější než úřední hodiny příslušných úřadů.*“ Úřad považuje lokální dostupnost a otevírací dobu za podstatnou přednost pro služby Czech POINT. Dále Česká pošta na svých internetových stránkách uvádí, že služby Czech POINT zákazníci najdou na téměř 1 000 poštách označených logem Czech POINT. Na poštách označených logem Czech POINT Česká pošta nabízí následující služby:

- Výpis z katastru nemovitostí
- Snímek z katastrální mapy
- Výpis z rejstříku trestů - fyzické osoby
- Výpis z rejstříku trestů – právnické osoby
- Výpis z bodového hodnocení řidičů
- Výpis z veřejných rejstříků
- Výpis z živnostenského rejstříku
- Výpis ze seznamu kvalifikovaných dodavatelů
- Zprostředkování podání podle živnostenského zákona
- Výpis z insolvenčního rejstříku
- Registr účastníků provozu modulu autovraků ISOH
- Výpisy ze základních registrů
- Provedení identifikace a sepsání veřejné listiny o identifikaci
- Autorizovaná konverze dokumentů
- Žádosti a oznámení týkající se datových schránek

Jak vyplývá i ze statistik Czech POINT⁵, pobočky České pošty tvoří pouze 13,45 % z celkového počtu pracovišť, kde jsou služby Czech POINT poskytovány. Nicméně, nejvíce využívaným kontaktním místem pro služby Czech POINT jsou právě pobočky České pošty (52,53 %), které jsou otevřeny každý pracovní den, v některých případech i v sobotu a v neděli.

V této souvislosti je třeba zmínit, že Česká pošta dlouhodobě a trvale prezentuje záměr poskytovat další služby, které lidem usnadní život, jak uvedla v prezentaci „Česká pošta a Czech POINT ve znamení nových plánů“⁶. V této prezentaci také uvedla záměr rozšiřování funkcionalit pro rok 2011: „Využití Czech POINTu pro jednodušší vystavení přístupových údajů k ISDS“, „Úspěšná účast na projektech Czech POINT a Informačního systému datových schránek je impulsem k ještě intenzivnějšímu zapojení České pošty do rozvoje českého eGovernmentu“. V další prezentaci⁷ z dubna 2014 Česká pošta uvádí, že o služby Czech POINT je na přepážkách České pošty velký zájem, v praxi se projevuje synergický efekt, který spočívá v tom, že si zákazník může při jedné návštěvě vyřídit i další služby a velkou roli hraje pro zákazníka také příznivá otevírací doba (do večerních hodin) a snadná dostupnost pošt.

Na základě výše uvedeného je zcela nepravděpodobné, že i za běžných obchodních podmínek (pokud by Česká pošta jakožto státní podnik nebyla držitelem poštovní licence) by pošty, které poskytují služby Czech POINT a související ostatní služby e-Governmentu, nebyly provozovány v dostatečném rozsahu.

Z výpočtu čistých nákladů byly z důvodu poskytování služby Czech POINT vyloučeny vyčíslené ušetřené náklady na 305 pošt ve výši [REDACTED] Kč.

Jedná se náklady na tyto pošty:

PSČ	Název provozovny	33824	Břasy 1	25170	Dobřejovice
36235	Abertamy	79351	Břidličná	25229	Dobřichovice
67904	Adamov 1	68708	Buchlovice	78316	Dolany u Olomouce
68703	Babice u Uh.Hrad.	27343	Buštěhrad	74722	Dolní Benešov
58851	Batelov	56992	Bystré u Poličky	37365	Dolní Bukovsko
34526	Bělá nad Radbuzou	47154	Cvikov	66464	Dolní Kounice
39843	Bernartice u Mil.	51750	Častolovice	59455	Dolní Loučky
66401	Bílovice n.Svit.	25765	Čechtice	68762	Dolní Němčí
68712	Bílovice u Uh.Hr.	73912	Čeladná	40782	Dolní Poustevna
69671	Blatnice p.Sv.Ant.	67921	Černá Hora	78375	Dub nad Moravou
68709	Boršice u Buchl.	39494	Černovice u Táb.	47141	Dubá
37382	Boršov n.Vltavou	56161	Červená Voda 1	37384	Dubné
56904	Brněnec	39804	Čimelice	79368	Dvorce u Brunt.
79807	Brodek u Prostěj.	38481	Čkyně	76316	Fryšták
75103	Brodek u Přerova	36263	Dalovice	58282	Golčův Jeníkov
58832	Brtnice	37316	Dobrá Voda u Č.B.	75603	Halenkov

⁵ Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/public/statistiky-a-informace/statistiky-czp/>

⁶ Prezentace Česká pošta a Czech POINT ve znamení nových plánů, dostupné zde: <http://www.egovernment.cz/mikulov/2010/prezentace/7.pdf>

⁷ Prezentace Česká pošta, s.p. Aktuální projekty a výzvy (elektronické služby a eGovernment), dostupné zde: https://www.issc.cz/archiv/2014/download/prezentace/ceska-posta_krejcik.pdf

78365	Hlubočky 3	69151	Lanžhot	67176	Olbramovice u M.K.
68725	Hluk	69144	Lednice na Moravě	39161	Opařany
73953	Hnojník	50723	Libáň	53345	Opatovice n.L.
75657	Horní Bečva	25266	Libčice n.Vlt.	66412	Oslavany
79312	Horní Benešov	78805	Libina	79399	Osoblaha
75612	Horní Lideč	27306	Libušín	73914	Ostravice
69612	Hovorany	38742	Lnáře	50782	Pecka
67168	Hrabětice	43511	Lom u Mostu 1	46345	Pěnčín u Liberce
53862	Hrochův Týnec	67923	Lomnice u Tišnova	79803	Plumlov
67555	Hrotovice	78983	Loštice	69145	Podivín
36233	Hroznětín	74714	Ludgeřovice	78969	Postřelmov
66462	Hrušovany u Brna	78349	Lutín	40332	Povrly
40339	Chlumec u Ú.n.L.	53854	Luže	66407	Pozořice
53863	Chroustovice	67971	Lysice	53944	Proseč u Skutče
68323	Ivanovice na Hané	39175	Malšice	67161	Prosiměřice
51243	Jablonec n.Jiz.	59442	Měřín	25243	Průhonice
47125	Jablonné v Podj.	33033	Město Touškov	46346	Příšovice
36251	Jáchymov	54981	Meziměstí u Br. 1	67902	Rájec-Jestřebí
67128	Jaroslavice	40779	Mikulášovice	69602	Ratíškovice
79070	Javorník u Jes.	79084	Mikulovice u Jes.1	69601	Rohatec
67906	Jedovnice	50771	Miletín	35701	Rotava 1
67153	Jevišovice	26231	Milín	51263	Rovensko p.Trosk.
59242	Jimramov	67172	Miroslav	78963	Ruda nad Moravou
67178	Jiřice u Mirosl.	69685	Moravský Písek	54372	Rudník u Vrchlabí
40753	Jiříkov	76833	Morkovice-Slížany	25230	Řevnice
39133	Jistebnice	54475	Mostek	53807	Seč 1
37381	Kamenný Újezd	73998	Mosty u Jabl.	25791	Sedlec-Prčice 1
26263	Kamýk n.Vltavou	69611	Mutěnice	38732	Sedlice u Blatné
75605	Karolinka	78344	Náměšť na Hané	67913	Sloup v M.Krasu
33151	Kaznějov	53825	Nasavrky	38473	Stachy
74283	Klimkovice	59262	Nedvědice	53352	Staré Hrad.u P.
74727	Kobeřice	79827	Němčice n.Hanou	68774	Starý Hrozenkov
76805	Koryčany	79826	Nezamyslice u Pr.	37853	Strmilov
79841	Kostelec na Hané	33204	Nezvěstice	66447	Střelice u Brna
40746	Kr.Lípa u Rumb.	68751	Nivnice	54224	Svoboda n.Úpou
67151	Kravsko	37842	Nová Včelnice	59202	Svratka
27023	Křivoklát	46365	Nové Město p.Smr.	74242	Šenov u N.Jičína
59451	Křižanov	75604	Nový Hrozenkov	78313	Štěpánov u Olom.
67972	Kunštát na Moravě	67521	Okříšky	78991	Štítý

67102	Šumná	64300	Brno 43	43403	Most 3
75101	Tovačov	64500	Brno 45	78371	Olomouc 17
78357	Tršice	76331	Brumov-Bylnice	77500	Olomouc 5
68724	Uherský Ostroh	69003	Břeclav 3 X	71200	Ostrava 12
66453	Újezd u Brna	69141	Břeclav 4	71300	Ostrava 13
75611	Valašská Polanka	47005	Česká Lípa 5	71500	Ostrava 15
50711	Valdice	56003	Česká Třebová 3	71900	Ostrava 19
69142	Valtice	40505	Děčín 5	72000	Ostrava 20
69674	Velká n.Veličkou	69603	Dubňany	72525	Ostrava 25 X
74764	Velká Polom	58001	Havlíčkův Brod 1	72529	Ostrava 29
69102	Velké Bílovice	69503	Hodonín 3	70041	Ostrava 41
78815	Velké Losiny	69504	Hodonín 4	76501	Otrokovice 1
67963	Velké Opatovice	50001	Hradec Králové 1	53004	Pardubice 4
69106	Velké Pavlovice	50012	Hradec Králové 12	31300	Plzeň 13
25169	Velké Popovice	50004	Hradec Králové 4	31700	Plzeň 17
40778	Velký Šenov	50005	Hradec Králové 5	30700	Plzeň 7
66471	Veverská Bítýška	50006	Hradec Králové 6	11800	Praha 011
79055	Vidnava	50341	Hradec Králové 7	10600	Praha 106
38422	Vlachovo Březí	76824	Hulín	10700	Praha 112
69642	Vracov	35736	Chodov u K.V. 2	10400	Praha 114
50703	Vysoké Veselí	76811	Chropyně	13003	Praha 33
47123	Zákupy	53703	Chrudim 3	13005	Praha 35
66484	Zastávka u Brna	55102	Jaroměř 3	14018	Praha 418
75651	Zašová	58606	Jihlava 6	14019	Praha 419
66411	Zbýšov u Brna	40701	Jílové u Děčína	14002	Praha 42
26751	Zdice	36010	Karlovy Vary 10	14003	Praha 43
79376	Zlaté Hory v Jes.	36020	Karlovy Vary 20	14004	Praha 44
27371	Zlonice	73309	Karviná 61	14006	Praha 46
33008	Zruč-Senec	27205	Kladno 5	15400	Praha 514
54201	Žacléř	27309	Kladno 7	15600	Praha 516
69632	Ždánice	27209	Kladno 9	15521	Praha 517
76311	Želechovice n.Dřevn.	33902	Klatovy 2	15019	Praha 519
79065	Žulová 1	26701	Králův Dvůr u Ber.	15003	Praha 53
29472	Benátky n.Jiz. 2	76704	Kroměříž 4	15004	Praha 54
26604	Beroun 4	41741	Krupka 3	15005	Praha 55
67803	Blansko 3	46010	Liberec 10	15900	Praha 59
25002	Brandýs-St.Bol.2	46015	Liberec 15	16012	Praha 612
63000	Brno 30	46312	Liberec 25	16400	Praha 619
63700	Brno 37	67601	Mor.Budějovice 1	17100	Praha 71

18400	Praha 84	19600	Praha 96	67404	Třebíč 4
18008	Praha 88	75664	Rožnov p.Radh.3	67405	Třebíč 5
18009	Praha 89	39156	Tábor 4	73965	Třinec 11
19011	Praha 911	41510	Teplice 10	68605	Uh.Hradiště 5
19012	Praha 912	66603	Tišnov 3	56206	Ústí n.Orlicí 6
19014	Praha 914	54103	Trutnov 3	68203	Vyškov 3
19015	Praha 915	67402	Třebíč 2	67181	Znojmo 5
19017	Praha 917	67403	Třebíč 3	75654	Zubří

Stejně jako v předchozích letech Úřad zkoumal, zda povinné provozovny, určené Českou poštou k uzavření, splňovaly parametry kvality uvedené ve vyhlášce č. 464/2012 Sb., tedy zda byly dostupné veřejnosti každý pracovní den po minimální otevírací dobu ve výši 15 hodin týdně. Česká pošta předložila seznam dočasně uzavřených provozoven s uvedením důvodů a trvání dočasného uzavření. Za objektivní důvody byly považovány zejména technické důvody, havárie. Naopak uzavření provozoven z personálních důvodů (dovolená, dlouhodobá nemoc pracovníka, nebo jiné personální důvody) nepovažuje Úřad za objektivní okolnosti, jejichž dopad nemohla Česká pošta ovlivnit. Česká pošta v žádosti také předložila kalkulaci, kolik a jakých nákladů bylo odečteno z kalkulace čistých nákladů, z důvodu takto uzavřených pošt. Úřad tuto kalkulaci ověřil a akceptoval.

Úřad dále prověřoval, zda do výpočtu ušetřených nákladů na uzavírané pošty nevstupují náklady, které se nepovažují za efektivně vynaložené, jak vyplývá z přílohy č. 5 vyhlášky č. 465/2012 Sb. Úřad v této oblasti neshledal žádné nesprávnosti.

Z celkových ušetřených nákladů na síť provozoven, nárokovaných Českou poštou ve výši [REDAKCE] Kč Úřad vyloučil, z výše uvedených důvodů (dočasné uzavření pošt, ziskové pošty a pošty poskytující Czech POINT), částku [REDAKCE] Kč, do dalších výpočtů vstupuje tedy jako částka ušetřených nákladů v alternativním scénáři provozoven ve výši [REDAKCE] Kč.

Podle § 8 odst. 2 písm. e) vyhlášky č. 466/2012 Sb. se při tvorbě alternativního scénáře má vycházet z předpokladu, že v případě, že je uvažována možnost přesunu části poptávky po daném produktu na jinou provozovnu, bere se v úvahu nejen přesun části výnosů, ale i souvisejících nákladů ze ztrátové provozovny. Úřad proto ověřoval, zda Česká pošta při tvorbě alternativního scénáře dodržela toto pravidlo.

Česká pošta v alternativním scénáři předpokládala přesun produkce ze zrušených provozoven na tři nejbližší zachované provozovny, které jsou spádové pro zrušenou provozovnu. Česká pošta uvedla, že na objem přesunuté produkce se přiřadí náklady a výnosy, přitom objem nákladů je stanoven na základě normativů, pracnost je vyjádřena v normominutách. Zároveň Česká pošta zkoumala, jaké je současné vytížení zachovaných provozoven a zda je nutno posílit kapacitu na těchto provozovnách. Česká pošta kapacitu provozoven navýšila za předpokladu, že její současné vytížení je minimálně [REDAKCE] %. Zvýšení kapacity bylo propočítáno pomocí nákladů na normominutu, které zahrnují kromě nákladů na lidskou práci i související náklady, včetně nákladů na vybavení a provoz budovy, vynásoben přírůstkem FTE (pracovníků na plný úvazek). U provozoven s nižším vytížením než [REDAKCE] % se předpokládala absorpce dodatečného navýšení kapacity, tudíž by nebylo potřebné navyšovat počet FTE. Česká pošta tak vypočetla náklady na kapacitní posílení (přírůstek nákladů na FTE) ve výši [REDAKCE] Kč.

Kapacitní posílení zachovaných provozoven je položkou, která snižuje výši ušetřených nákladů v alternativním scénáři pobočkové sítě. V rámci ověřování výpočtu kapacitního

posílení Úřad zkoumal, jaká je produkce u provozoven uvažovaných k uzavření v alternativním scénáři a jaký objem produkce, v návaznosti na pokles poptávky z důvodu uzavření pobočky, by bylo potřebné přesunout na zachované pošty. Úřad dospěl k závěru, že nelze ocenit kapacitní posílení jen na těch poštách, které jsou v současnosti vytížené na ■ % a více, ale je potřeba ocenit přesouvaný objem produkce z uzavřených pošt na zachované pošty. Dle Úřadu není reálné přesunout objem produkce (navýšit kapacitu) na zachované pošty bez toho, aby byla zachována jejich provozní a časová rezerva. Na základě uvedeného Úřad neuvažoval s možností absorpce dodatečně přesouvané produkce z rušených pošt provozní kapacitní rezervou na stávajících poštách. Při této úpravě vzal Úřad současně v potaz ty pošty, které neuznal za vhodné ke zrušení (ziskové a poskytující Czech Point). Úřad stanovil náklady na kapacitní posílení při přesunu objemu produkce ve výši ■ Kč. Tato částka se odečítá od částky ušetřených nákladů ve výši ■ Kč.

Ušetřené náklady po zohlednění ocenění přesouvaného objemu produkce na zachované pošty Úřad stanovil ve výši 960 818 748 Kč.

Další vstupní hodnotou do výpočtu čistých nákladů jsou **přírůstkové výnosy**. Přírůstkové výnosy se podle § 4 vyhlášky č. 466/2012 Sb. počítají jako rozdíl mezi výnosy držitele poštovní licence z poskytování služeb při základním scénáři podle § 7 odstavce 2 a výnosy v případě alternativního scénáře podle § 7 odstavce 3 této vyhlášky. Přírůstkovými výnosy se tedy rozumí výnosy, o které držitel poštovní licence přijde uzavřením některých provozoven anebo snížením kvality doručování v některých oblastech.

Podle § 8 vyhlášky se při sestavování alternativního scénáře musí vycházet z předpokladů, že při uzavření jedné provozovny dojde ke ztrátě výnosů z prodeje daného produktu ve výši, která odpovídá změně poptávky po daném produktu, možnosti zakoupit si daný produkt na jiné provozovně a možnosti zakoupit si produkt u jiného provozovatele. U budov, které držitel poštovní licence vlastní a podle alternativního scénáře v nich nebude mít provozovnu, se zohlední možnost dodatečných výnosů z těchto budov v podobě možných výnosů z pronájmu nebo prodeje.

Při výpočtu poklesu výnosů vycházela Česká pošta z předpokladu, že nepřijde o veškeré výnosy na zrušených provozovnách, protože část poptávky se přesune na nejbližší zachované provozovny. Česká pošta předložila soubor s názvem „Matice ztrát“, který obsahoval přehled poklesu výnosů (v procentech) jednotlivých poštovních a nepoštovních služeb poskytovaných na provozovnách pro segment retailových zákazníků (jednotlivců) a zákazníků, jejichž roční podání nepřesahuje ■ tis. Kč ročně na příslušné pobočce. Podkladem pro stanovení těchto ztrát (poklesu) byl marketingový průzkum společnosti TNS Aisa, který byl použit také při kalkulaci čistých nákladů za předchozí období (2016). Procento ztráty výnosů konkrétní provozovny se odvíjelo od vzdálenosti k nejbližší zachované provozovně.

Cílem předloženého marketingového průzkumu bylo zjistit chování zákazníků České pošty (spotřebitelů i firem) v případě zrušení jejich nejbližší provozovny. Marketingový výzkum byl proveden na vzorku 500 respondentů. Předmětem výzkumu bylo spotřební chování retailové klientely ohledně ekonomicky klíčových produktů České pošty (doporučené psaní, podání balíkových zásilek, poštovní poukázka A a služby Poštovní spořitelny).

Ve výpočtu čistých nákladů Úřad akceptoval výsledky marketingového průzkumu společnosti TNS Aisa, který si nechala provést Česká pošta. Pouze u služby Balík do ruky a Balík na poštu Úřad neakceptoval procento ztráty výnosů uvedené Českou poštou v tabulce č. 4. Předložený marketingový průzkum totiž nezahrnoval otázku na doručování balíků z e-shopů, kde je využívána služba Balík do ruky/na poštu. Z tohoto důvodu Úřad nahradil procento ztráty výnosů u služby Balík do ruky/na poštu procentem z průzkumu společnosti

AUGUR Consulting s.r.o., který si nechal zpracovat ve věci ověření čistých nákladů za rok 2015. Ostatní procenta ztráty výnosů, jak je předložila Česká pošta, zůstaly zachovány a Úřad je akceptoval i z toho důvodu, že nebyly v rozporu s výsledky průzkumu společnosti AUGUR Consulting s.r.o.

Česká pošta vyčíslila změnu poptávky po službách České pošty v důsledku změny způsobu poskytování služeb vyjádřenou jako ztráta (pokles) výnosů ve výši [REDAKCE] Kč. Úřad stanovil ztrátu (pokles) výnosů s využitím marketingového průzkumu, se zohledněním výše uvedených úprav včetně úpravy počtu zachovaných pošt (ziskové pošty a pošty poskytující Czech POINT by byly provozovány i v alternativním scénáři) ve výši [REDAKCE] Kč.

Vyčísleny celkový pokles výnosů ve výši [REDAKCE] Kč byl v kalkulaci zohledněn v alternativním scénáři sítě provozoven. Výnosy realizované v síti provozoven slouží rovněž ke krytí nákladů doručovací sítě. Nicméně Úřad již dále nerozdělil pokles výnosů na dvě části: pobočkovou a doručovací síť, neboť tento krok by neměl žádný vliv na celkovou výši čistých nákladů.

Od částky výnosů ve výši [REDAKCE] Kč se odečítají přímé produktové náklady, jedná se například o nákupní ceny zboží, bonusy za prodej služeb obchodních partnerů, tiskopisy, nálepky, ceniny, kolký. Přímé produktové náklady nejsou obsaženy v uspořené nákladech, protože nesouvisí s provozovnou, ale jsou přímo úměrné výnosům z poskytovaných služeb. Česká pošta vyčíslila přímé produktové náklady na [REDAKCE] Kč. Úřad stanovil přímé produktové náklady zrušených provozoven ve výši [REDAKCE] Kč. Ke snížení přímých produktových nákladů došlo z toho důvodu, že Úřad nesouhlasil se zrušením některých provozoven navržených Českou poštou ke zrušení v alternativním scénáři provozoven. Jak je uvedeno výše, jedná se o ziskové pošty a pošty, které v roce 2017 poskytovaly služby Czech POINT, celkem [REDAKCE] provozoven.

Pokles výnosů vyplývající z poklesu poptávky po službách má být částečně vyvážen výnosy z pronájmu nebo prodeje budov, které jsou ve vlastnictví České pošty. Tuto částku Česká pošta vyčíslila na [REDAKCE] Kč. Vzhledem k tomu, že Česká pošta nepředpokládala prodej těchto budov ani jejich využití pro jiné účely, vyčíslila tuto částku jako výnosy z případného pronájmu, přičemž vycházela z ceny obvyklé v místě. Úřad stanovil výnosy z pronájmu budov u zrušených provozoven po zohlednění nákladů na jejich údržbu ve výši [REDAKCE] Kč. Ke snížení výnosů z pronájmu došlo z toho důvodu, že Úřad nesouhlasil se zrušením některých provozoven navržených Českou poštou ke zrušení v alternativním scénáři provozoven, jak je uvedeno výše.

Úřad stanovil konečnou částku poklesu výnosů připadající na síť provozoven po zaokrouhlení ve výši 290 037 062 Kč, což odpovídá celkovému poklesu výnosů z poskytovaných služeb ([REDAKCE] Kč) sníženému o přímé produktové náklady ([REDAKCE] Kč) a navýšenému o zisk z pronájmu zrušených provozoven ([REDAKCE] Kč).

* * *

K čistým nákladům připadajícím na doručování

Česká pošta je podle § 3 zákona o poštovních službách povinna poskytovat své služby na celém území České republiky v předepsané kvalitě, za dostupné ceny a každý pracovní den musí umožnit alespoň jedno dodání na adresu každé fyzické a právnické osoby. Tato povinnost je spojena i s každodenním obsluhováním území s velmi malou poptávkou po doručení zásilek do dané oblasti. Podle § 8 vyhlášky č. 466/2012 Sb., v případě, že držitel

poštovní licence určí požadavky na dodávání jako zatěžující požadavek, sestaví se alternativní scénář doručování.

Česká pošta v žádosti o úhradu čistých nákladů nepředložila alternativní scénář doručování balíkových zásilek a Úřad se proto touto problematikou nezabýval. Nicméně ztráta (pokles) výnosů balíkových zásilek, která vznikla v důsledku redukce některých provozoven, byla zahrnuta do výpočtů ztráty výnosů v síti provozoven.

V § 8 odst. 3 vyhlášky č. 466/2012 Sb. se stanoví, že v případě, že držitel poštovní licence určí požadavky na dodání jako zatěžující požadavek, sestaví se alternativní scénář dodání. Při sestavení tohoto alternativního scénáře se vychází z těchto předpokladů:

- a) Při změně režimu dodávání neztratí držitel poštovní licence významnou část svých zákazníků. V případě, že by se změna režimu dodávání projevila na poptávce po poštovních službách jím poskytovaných, započítá se změna poptávky odpovídajícím způsobem do změny výnosů,
- b) změna režimu dodávání se projeví pouze u těch geografických lokalit, ve kterých změna dodávání vytváří úspory nákladů,
- c) při vyčíslení nákladů alternativního scénáře doručování se berou v úvahu pouze náklady související se samotným doručováním.

Při tvorbě alternativního scénáře uvažovala Česká pošta o stanovení povinnosti dodávání v některých územích z režimu „každý den“ na režim „obden“. K tomuto účelu provedla kategorizaci území ČR na čtverce o velikosti 100 x 100 metrů, vhodné pro denní doručování a na čtverce vhodné pro dodávání v režimu „obden“. Kategorizace byla provedena na základě kritéria četnosti doručování na jednotlivá dodací místa týdně, kritéria doručování motorizací a kritéria průměrného počtu zásilek na jedno dodací místo za týden. Česká pošta provedla pětidenní měření přepravních dob, při kterém byl sledován čas manipulace dodání obslužného místa, časová náročnost na dodávání listovních zásilek, časová náročnost na přípravu a vyúčtování listovních zásilek, čas pochůzky, časová náročnost dodávání do okrsku (bez zapsaných), časová náročnost při souběhu doručování zapsaných zásilek.

Česká pošta zpřesnila výpočty nákladů na dodávání listovních zásilek požadované vyhláškou č. 466/2012 Sb. a zahrnula do výpočtu podrobnější kategorie pro zapsané zásilky: *Časovou náročnost na dodávání listovních zásilek*, která zahrnuje kompletní proces doručení zapsaných zásilek na pochůzce (např. stisknutí zvonku, vyčkání příchodu příjemce, vyžádání průkazu totožnosti, apod.), *Časovou náročnost na přípravu a vyúčtování listovních zásilek* (zahrnuje proces přípravy zapsaných zásilek před odchodem na pochůzku a po návratu z pochůzky) a *Časovou náročnost při souběhu doručování zapsaných zásilek* (spotřeba času na zapsané zásilky doručované na stejné adresy ve dvou po sobě jdoucích dnech).

Úsporu nákladů z vlastního dodání spočítala Česká pošta jako časovou úsporu v minutách za den vynásobenou cenou normominy listovního doručovatele a počtem pracovních dní. Do ušetřených nákladů se rovněž započítává úspora na denní časové náročnosti při poklesu zapsaných zásilek (z titulu redukce pobočkové sítě) a úspora na denní časové náročnosti při souběhu doručování zapsaných zásilek.

Do ušetřených nákladů se dále zahrnuje úspora vztahující se k vozovému parku, tj. Česká pošta by při doručování obden potřebovala méně vozidel. Úspora nákladů na projezdy byla zjištěna vynásobením úspory ujetých kilometrů a nákladů na 1 km jízdy. K těmto ušetřeným nákladům byla připočtena roční úspora nákladů na pronájem, pořízení a údržbu vozidel.

V rámci alternativního scénáře vyčíslila Česká pošta u okrsků určených k doručování obden a u ostatních okrsků s denním doručováním úsporu ve výši ██████████ Kč.

Ostatních okrsků s denním doručováním se změna režimu doručování přímo nedotkne, nicméně i v těchto okrscích dojde k úspoře na denní časové náročnosti z důvodu předpokládaného poklesu zapsaných zásilek.

Rovněž jako v předchozích letech Úřad zkoumal základní předpoklady alternativního scénáře doručování. Na základě úvah a jejich potvrzení marketingovým průzkumem společnosti AUGUR Consulting s.r.o. dospěl k závěru, že předpoklad doručování obden za situace, kdy se doručování současně uskutečňuje v pětidenním pracovním týdnu, se nejeví jako reálné. Dle výsledků marketingového průzkumu obyvatelé malých obcí preferují doručování každý týden ve stejných, předem stanovených dnech, tedy v pondělí, středu a pátek⁸. Proto v kalkulaci nákladů na doručování Úřad odpovídajícím způsobem upravil částku úspory nákladů.

Při vyčíslení uspořené nákladů na doručování obden Úřad zkoumal každý typ vyčíslené úspory zvlášť.

Úspora na denní časové náročnosti dodávání do okrsku se skládá z úspory času pochůzky a z úspory na manipulaci dodání do obslužného místa. Čas pochůzky lze považovat za náklad nezávislý na počtu doručovaných zásilek, ale na počtu dní doručování. Na základě výsledků marketingového průzkumu ve věci preference četnosti doručování Úřad nesouhlasil s úsporou nákladů ve výši 50 % nákladů na pochůzky (doručování obden), ale přepočtl úsporu podle počtu dní doručování v alternativním scénáři na 3/5, tj. 40 % (tři dny z pěti, pondělí-středa-pátek).

Čas manipulace dodání obslužného místa vyjadřuje náklady na návštěvu každé jednotlivé adresy (odbočku z hlavní trasy k domovním schránkám nebo konkrétním bytům). Vzhledem k tomu, že se na každou adresu nedoručuje každý den, nelze náklady jednoduše zkrátit na polovinu, případně na 40 %. Na základě požadavků již v rámci řízení o čistých nákladech 2014 sama Česká pošta tentokrát provedla šetření četností návštěv stejné adresy ve dvou po sobě jdoucích dnech. Z šetření pro rok 2017 vyplynulo, že ve ██████████ % případech došlo k navštívení téže adresy ve dvou po sobě jdoucích dnech. Úřad tedy následně rozdělil čas manipulace obslužného místa na dvě části, a to část, kde se doručuje každý den (tj. týká se ██████████ % adres, u kterých dojde k úspoře při zkráceném doručování) a ██████████ % (adresy, na které se nedoručuje každý den a nedojde zde k úspoře).

Při kalkulaci úspory nákladů z vlastního dodání, která se vypočte jako časová úspora v minutách za den vynásobená cenou normominuty doručovatele a počtem pracovních dní, Úřad upravil cenu normominuty tak, aby obsahovala pouze přímé náklady na doručovatele (mzdové náklady, osobní náklady, cestovné, spotřeba stejnokrojů, tiskopisy a materiál pro poštovní provoz). Ostatní náklady jako energie, údržba budov, nájemné, služby apod. nemají vliv na způsob a frekvenci doručování. Důvodem pro nezapočtení ostatních uvedených nákladů do ceny normominuty doručovatele bylo nenalezení přímé souvislosti úspory těchto ostatních nákladů s úsporou času doručovatele při změně frekvence doručování.

Vzhledem k předpokladu doručování tři dny v týdnu ve vymezených okrscích provedl Úřad přepočet nákladů na projezdy automobilů, kde úsporu z nákladů zahrnul ve výši 40 %.

Úřad z výpočtu zcela vyloučil sloupec „*Úspora časové náročnosti z dotížení doručovacího okrsku*“. Česká pošta uvedla, že se jedná o úsporu plynoucí z přirozené

---

⁸ Podrobněji viz graf k vypořádání připomínek na straně 16 tohoto rozhodnutí.

absorpce pochůzky ve výši ■ min. denně. Úřad vychází z toho, že vyčíslení čistých nákladů na doručovací síť se skládá z kalkulace několika druhů úspor: úspora manipulace se zásilkami, úspora času na pochůzce, úspora při poklesu zapsaných zásilek, úspora při souběhu doručování, úspora automobilů a úspora najetých kilometrů. Úspora manipulace se zásilkami je vyjádřena v normominutách. Podle vyjádření České pošty úspora z dotížení vyjadřuje úsporu při manipulaci se zásilkami. Úřad má za to, že veškeré úspory na doručovací síti již do výpočtu zahrnul a také, že přiměřená provozní rezerva by byla nezbytná i v alternativním scénáři.

Úřad stanovil konečnou částku ušetřených výnosů připadající na doručovací síť ve výši 512 048 908 Kč.

* * *

K čistým nákladům připadajícím na ostatní povinnosti držitele poštovní licence

V ustanovení § 8 odst. 4 vyhlášky č. 466/2012 Sb. je uvedeno, že v případě, že držitel poštovní licence určí jako zatěžující požadavek některou z dalších povinností vyplývajících z povinnosti poskytovat základní služby obsažené v jeho poštovní licenci, sestaví se alternativní scénář vztahující se k této povinnosti. Při sestavování tohoto alternativního scénáře se vychází z těchto předpokladů:

- a) náklady musí obsahovat pouze náklady plynoucí z povinnosti poskytovat základní služby, tedy náklady na činnosti, které držitel poštovní licence realizuje pouze z důvodu uložené povinnosti a nepřináší mu žádný prospěch ve vztahu k jeho podnikání,
- b) ostatní náklady nesmí být započteny.

Níže uvedené činnosti označila Česká pošta za zatěžující, protože je realizuje pouze z důvodu uložené povinnosti poskytovat základní služby. Náklady na tyto činnosti vyčíslila na částku 23 712 438 Kč.

- Měření dob dopravy a přepravních toků

Na tuto činnost vynaložila Česká pošta částku ■ Kč a tuto skutečnost doložila uhrazenými dodavatelskými fakturami. Měření přepravních dob je realizováno externím dodavatelem a do výpočtu čistých nákladů vstupuje v plné uhrazené výši, tj. včetně DPH, protože se jedná o náklady plně související se základními službami, tedy s plněním osvobozeným od DPH. Předložené faktury a údaje Úřad ověřil a neshledal v nich nesrovnalosti.

- Povinnost vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů

Podle § 33a zákona o poštovních službách je držitel poštovní licence povinen vést oddělenou evidenci nákladů a výnosů spojených s poskytováním jednotlivých základních služeb. Náklady na oddělenou evidenci vyčíslila Česká pošta ve výši ■ Kč. Protože tuto agendu využívá Česká pošta i pro svou potřebu, zahrnula do čistých nákladů jednu polovinu z celkové vypočtené částky. Konkrétně se jedná o kalkulované náklady středisek regionálního controllingu a odboru kalkulace (zejména osobní náklady). Úřad předložené údaje ověřil a nemá k vypočtené částce výhrady.

- Audit oddělené evidence nákladů a výnosů

Česká pošta si nechává ověřit výsledky oddělené evidence z hlediska dodržování pravidel pro alokaci nákladů a výnosů nezávislou, odborně způsobilou osobou. Odborně způsobilá osoba je vybírána na základě výběrového řízení a Úřad tuto osobu (vybraného auditora) v souladu s § 33a, odst. 4 zákona o poštovních službách schvaluje. Za zpracování auditu uhradila Česká pošta částku [REDAKCE] Kč a tuto skutečnost doložila fakturami. Povinnost auditu oddělené evidence je pro držitele poštovní licence činnost uložená v § 33a, odst. 4 zákona o poštovních službách, Česká pošta z ní nemá žádný vlastní prospěch a Úřad tuto částku akceptuje bez výhrad.

- Rozsah formálních požadavků na zpracování žádosti o úhradu čistých nákladů vyplývajících z vyhlášky č. 466/2012 Sb.

Pro účely vyčíslení čistých nákladů si Česká pošta nechala zpracovat od externí společnosti podpůrné materiály, zvláště analýzu nákladů doručovací sítě. Výše těchto nákladů vyčíslila ve výši [REDAKCE] Kč. Úřad tuto částku ověřil doloženou smlouvou a uhrazenou fakturou a akceptuje ji bez výhrad.

- Odbor Poštovní licence

Česká pošta vyčíslila náklady na organizační složku ve výši [REDAKCE] Kč. Jedná se o náklady na schvalování a projednávání legislativních norem souvisejících se základními službami, projednávání podnětů regulátora týkajících se základních služeb a zastupování České pošty ve správních řízeních vedených regulačním orgánem, náklady na pracovníky, kteří zajišťují implementaci povinností vyplývajících z poštovní licence do provozní praxe, dohled nad dodržováním těchto povinností, komunikaci s Úřadem ve věcech základních služeb a předkládání požadovaných výstupů apod. Tyto pracovníky by Česká pošta, v případě, že by neměla povinnosti dané poštovní licencí (tj. poskytovat základní služby v rozsahu a kvalitě dle zákona o poštovních službách), mít nemusela, a proto Úřad tyto náklady uznal v plné výši.

- Poštovní technologie

Jedná se o náklady organizační složky, která zajišťuje předpoklady pro dodržování požadovaných kvalitativních parametrů základní služby v poštovním provozu a zajišťuje informativní povinnosti držitele poštovní licence. Dále připravuje, realizuje a vyhodnocuje testování kvality přepravy obyčejných listovních zásilek (vnitrostátní a regionální průzkumy). Náklady na tuto činnost započítala Česká pošta ve výši 50 % z důvodu využití výstupů i pro vlastní potřebu. Náklady byly započteny v částce [REDAKCE] Kč. Jedná se zejména o kalkulované náklady (především osobní) střediska oddělení monitoring dat a střediska regionálních provozních podpor. Úřad předloženou kalkulaci prověřil a akceptuje ji bez výhrad.

Náklady na ostatní povinnosti držitele poštovní licence byly vyčísleny na 23 712 438 Kč.

* * *

K vyčíslení nehmotných výhod

Podle § 34b zákona o poštovních službách je provozovatel při stanovení čistých nákladů povinen zohlednit všechny důležité skutečnosti, včetně jakýchkoliv nehmotných a tržních výhod, které provozovatel s povinností poskytovat základní služby získá. Vyhláška č. 466/2012 Sb. v § 9 specifikuje, že nehmotnými a tržními výhodami v souvislosti s držením poštovní licence jsou:

- a) výhoda vyšších výnosů,
- b) výhoda plynoucí z výhradního práva držitele poštovní licence uvádět do oběhu poštovní známky a ceniny,
- c) výhoda dodatečné možnosti reklamy,
- d) osvobození základních poštovních služeb od daně z přidané hodnoty,
- e) jiná kvantifikovatelná výhoda vzniklá držiteli poštovní licence.

Ad a) Výhodou vyšších výnosů se rozumí výhoda, na jejímž základě držitel poštovní licence získává vyšší výnosy ze všech jí poskytovaných služeb v důsledku všeobecného povědomí o držiteli poštovní licence na poštovním trhu, kdy je vnímán jako důvěryhodný, garantující určitou kvalitu služeb, dostupnost podacích a výdejních míst, a má silnější vyjednávací pozici. Výhoda (IB) byla vyčíslena jako výnosy z poštovních služeb (PC) vynásobena procentem klientů, kteří by služeb České pošty přestali využívat, pokud by nebyla poskytovatelem základních služeb (r) podle vzorce:

$$IB = PC * r$$

Výhoda vyšších výnosů byla Českou poštou vyčíslena na částku **47 065 280 Kč**.

Česká pošta se domnívá, že status poskytovatele základních služeb nemá vliv na poptávku po jejích produktech, tj. že $r = 0$ a tudíž výhoda vyšších výnosů je rovna nule. Na základě doporučení svého poradce uplatnila pro vyčíslení této nehmotné výhody parametr vycházející z mezinárodní zkušenosti ve výši 0,4 %. Česká pošta vycházela ze studie Frontier Economics Study on the principles used to calculate the net costs of the postal USO – a report prepared for the European Commission dostupné na adrese: <http://bookshop.europa.eu/en/study-on-the-principles-used-to-calculate-the-net-costs-of-the-postal-uso-pbKM3213128/>.

Úřad ověřil výpočet výhody vyšších výnosů na auditovaných výsledcích oddělené evidence nákladů a výnosů za rok 2017. Uvedená částka 47 065 280 Kč odpovídá 0,4 % z celkových výnosů z poštovních služeb, které činily ██████████ Kč.

Na základě výše uvedeného Úřad přijal vyčíslení výhody vyšších výnosů navržený Českou poštou postavený na základě studie Frontier Economics a považuje jej za postup, který je v souladu s metodikou uvedenou ve vyhlášce č. 466/2012 Sb.

Ad b) Výhoda plynoucí z výhradního práva držitele poštovní licence uvádět do oběhu poštovní známky a ceniny:

Poskytovatel poštovních služeb s povinností poskytovat základní služby má právo na exkluzivní přístup na filatelistický trh. Tuto nepřímou výhodu lze sledovat ve dvojí podobě:

- z hlediska prodeje filatelistického zboží, včetně prodeje známek s názvem země – poskytovatel s povinností všeobecných služeb má právo (a zároveň povinnost) jako jediný subjekt vydávat známky s názvem země;
- zisk z prodeje známek, které zůstanou nevyužity.

Výhoda z hlediska prodeje filatelistického zboží je vyčíslena ve výši zisku z filatelistického zboží. Byla stanovena hrubá marže na základě samostatných účtů nákladů a výnosů spojených s filatelií. Od hrubé marže se odečetly náklady na prodej. Prodej probíhá buď přes pracoviště Postfila (specializované pracoviště, zabývající se prodejem známek a cenin), přes prodejnu známkové tvorby nebo přes pošty.

Výpočet u výhody plynoucí z hlediska prodaných, ale dále již nevyužitých známek, je postaven na analýze prodeje a spotřeby známek. Předpokládá se, že chování zákazníků je stabilní a nedochází k meziročním výkyvům. Jako výhoda se bere rozdíl mezi prodejem a spotřebou známek.

Úřad předloženou kalkulaci prověřil na účtech hlavní účetní knihy (prodej zboží) a neshledal v ní rozpory. Výhodu plynoucí z výhradního práva držitele poštovní licence uvádět do oběhu poštovní známky a ceniny Úřad stanovil ve výši **16 924 149 Kč**.

Ad c) Výhodou dodatečných možností reklamy se rozumí výhoda využití vybraných částí majetku držitele poštovní licence k marketingovým účelům. Při finančním vyjádření této výhody se zohlední úspora marketingových nákladů držitele poštovní licence v případě, že by za propagaci své značky a produktů platil cenu obvyklou v daném místě, a případné skutečné příjmy získané pronájemem reklamní plochy nebo prostor na provozovnách jiným subjektům. Vyčíslená úspora nákladů nebo dosažené výnosy se budou týkat té části sítě provozoven, vozového parku nebo jiného majetku držitele poštovní licence, kterou by držitel poštovní licence dle alternativního scénáře neprovozoval, kdyby neměl povinnost poskytovat základní služby.

Výhoda plynoucí z dodatečné možnosti reklamy byla Českou poštou vyčíslena na částku 4 937 174 Kč a byla stanovena jako součet za reklamu na autech ke zrušení (██████████ Kč) a reklamy na budovách (██████████ Kč).

Reklama na autech byla stanovena jako průměrná ceníková cena za srovnatelnou reklamu na autech a byly zohledněny možné dosažitelné slevy a bonusy. Česká pošta uvedla, že sazby za reklamu byly stanoveny na základě průzkumu reklamního trhu v ČR se započítáním obvyklých slev a bonusů poskytovaných zprostředkovateli reklamního prostoru. Velikost reklamní plochy u automobilů byla rozdělena do dvou velikostních formátů 118x175 cm a 120x60 cm. Pro oba formáty byla stanovena průměrná cena reklamní plochy podle ceny reklamních ploch ve městě a v obci. Následně byly od průměrných cen jednotlivých reklamních formátů odečteny obvyklé slevy a provize zprostředkovateli reklamního prostoru. Česká pošta ve výpočtu použila následující slevy: průměrná oficiální množstevní sleva, sleva nad rámec oficiálních slev prostřednictvím mediální agentury, agenturní provize, zpětné bonusy.

Reklamu na budovách v obcích Česká pošta stanovila jako ceníkovou cenu reklamy za srovnatelnou plochu po zohlednění možných dosažitelných slev a bonusů (uvedených výše). Dále byl zohledněn koeficient snížení ceníkové ceny podle kategorie pošt.

Úřad nesouhlasil s výpočtem hodnoty výhody reklamy, protože nepovažoval slevy zahrnuté Českou poštou do výpočtu za prokázané. Proto požádal Českou poštu o předložení dokladů o skutečných výdajích na reklamu za rok 2017. Protože Česká pošta uvedla, že v roce 2017 neměla žádnou outdoorovou reklamu, předložila faktury a mediaplány zakázek na reklamu uskutečněnou v roce 2016. Z mediaplánů bylo zřejmé, jaké konkrétní zakázky Česká pošta uskutečnila, jaké druhy slev jí byly poskytnuty a jaká byla konečná cena. Úřad vycházel z reklamy na rozměrově odpovídajících médiích, kde poskytnutá sleva činila 22,15 %. Úřad tuto výši slevy následně promítl do výpočtu ceny reklamy jak u reklamy na autech, tak u reklamy na budovách. Dále při vyčíslení hodnoty výhody reklamy na budovách Úřad postupoval konzistentně s předchozími roky i s přístupem v elektronických komunikacích, dle kterého reklama v obcích menších než 5 tisíc obyvatel nemá významnou hodnotu, a proto se v těchto obcích reklama nevyčísľuje.

Výhoda plynoucí z dodatečné možnosti reklamy byla Úřadem stanovena ve výši **14 364 408 Kč**, v tom ██████████ Kč reklama na autech a ██████████ Kč reklama na budovách. Vyčíslená částka výhody reklamy je vyšší než částka, kterou vyčísľila Česká pošta, a to

z důvodu použití skutečně dosáhnuté slevy a také z důvodu vyčíslení reklamy na budovách pouze v obcích nad 5 tisíc obyvatel.

Ad d) Základní poštovní služby patří podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, v platném znění, mezi plnění osvobozená od daně bez nároku na odpočet daně. Z uvedeného osvobození vzniká držiteli poštovní licence nepřímá výhoda v podobě vyšší cenové konkurenceschopnosti. Částka je kalkulována jako rozdíl výhody plynoucí z osvobození základních služeb od DPH na výstupu a současně nemožnosti odpočítat DPH u základních služeb na vstupu (nákladové DPH). Česká pošta vyčíslila výhodu DPH na výstupu dle výnosů a segmentace zákazníků ve výši 367 567 433 Kč. Nákladová DPH za základní služby byla dle účetní evidence [REDAKCE] Kč.

DPH na poskytnuté služby byla stanovena podle oddělené evidence. Ukončení osvobození od odvodu DPH u základních služeb by v alternativním scénáři mělo dva dopady na poskytovatele, a to na oblast jeho tržeb a na oblast nákladů. Při vyčíslení této nehmotné výhody byly brány do úvahy oba dopady a výsledná hodnota je rovna rozdílu těchto vlivů. DPH na výstupu bylo stanoveno jako výnosy v jednotlivých segmentech zákazníků vynásobené sazbou DPH.

Dopad do oblasti tržeb vychází z toho, jak by bylo vnímáno zavedení DPH u poštovních služeb zákazníky. Zákazníci, kteří si nemohou uplatnit DPH v daňovém přiznání (podnikatelé - neplátcí DPH) by vnímali zvýšení cen z titulu zavedení DPH jako absolutní nárůst ceny (o 21 %), což by je mohlo odradit od využívání služeb. Pokud si poskytovatel základních služeb chce udržet stávající objem služeb, musel by celou částku DPH zahrnout do stávající ceny, výhoda těchto zákazníků tudíž činí 21 % z výnosů. Rovněž pro zákazníky ve speciálním režimu (státní orgány) není DPH odpočitatelnou položkou, nicméně je třeba vzít v úvahu, že státní správa potřebuje zasílat určité množství psaní v úředním styku, a to bez ohledu na výši ceny. Proto hodnota výhody DPH byla stanovena výši [REDAKCE] % z tržeb za doporučené psaní. U koncových (maloobchodních) zákazníků je možné z větší části uplatnit zvýšení ceny z titulu DPH, neboť elasticita poptávky u těchto zákazníků je nízká. Výhoda DPH byla ve vztahu k těmto zákazníkům ohodnocena ve výši [REDAKCE] % z výnosů. Zákazníci – plátcí DPH si mohou uplatnit DPH ve svém daňovém přiznání, a proto navýšení ceny o DPH pro ně žádný negativní dopad nemá, jejich chování není navýšením ceny o DPH ovlivněno, tudíž u těchto zákazníků je výhoda DPH nulová.

Dopad do oblasti nákladů se projeví v tom smyslu, že poskytovatel základních služeb nemůže uplatnit DPH na vstupu u těch faktur za nakoupené výrobky a služby, které se týkají základních služeb, a tudíž DPH na vstupu je součástí nákladů. Pokud by neposkytoval základní služby, byl by plně plátcem DPH a mohl by si na vstupu DPH evidovat jako samostatnou položku a uplatnit ji jako odpočet vůči státu.

Úřad zkoumal předložený výpočet DPH a dospěl k závěru, že je v souladu s vyhláškou č. 466/2012 Sb. Nicméně pro lepší pochopení, co je pro Českou poštu výhoda DPH a co jsou naopak náklady DPH, tyto dvě částky oddělil a ověřil samostatně. Nákladová DPH tvoří náklady České pošty a vychází přímo z auditovaného finančního účetnictví. Nákladová DPH za základní služby byla [REDAKCE] Kč. Na druhé straně byla vyčíslena výhoda DPH na výstupu dle výnosů a segmentace zákazníků ve výši **367 567 433 Kč**.

Ad e) Jiná kvantifikovaná výhoda vzniklá držiteli poštovní licence nebyla zjištěna.

Celková hodnota nehmotných a tržních výhod byla Úřadem stanovena na 445 921 270 Kč.

* * *

K problematice nároku na přiměřený zisk ve výpočtu čistých nákladů

Zákon o poštovních službách uvádí v § 34b odst. 1, že při výpočtu čistých nákladů se zohlední všechny důležité skutečnosti, včetně nároku na přiměřený zisk. Tento postup je v souladu s Poštovní směrnicí č. 2008/6/EC, která v příloze I. rovněž tento princip zmiňuje⁹. Přiměřený zisk je podle § 4 vyhlášky č. 465/2012 Sb. stanoven jako zisková přírážka ve výši 6,36 % k ekonomicky oprávněným nákladům přiřazeným základním poštovním službám.

Úřad při výpočtu čistých nákladů postupoval v souladu s platnými právními předpisy, především ze zákona o poštovních službách a z vyhlášek č. 466/2012 Sb. a č. 465/2012 Sb., a proto vyčíslil přiměřený zisk ke všem alternativním scénářům následujícím způsobem:

Jak je uvedeno výše, ušetřené náklady na síť provozoven po zohlednění ocenění přesouvaného objemu produkce na zachované pošty Úřad stanovil v souladu s § 3 odst. 2 vyhlášky č. 466/2012 Sb., ve výši 960 818 748 Kč. Nárok na přiměřený zisk byl stanoven v souladu s § 4 vyhlášky č. 465/2012 Sb. ve výši 61 108 072 Kč. Pokles výnosů připadající na síť provozoven Úřad stanovil ve výši 290 037 062 Kč. Čisté náklady na alternativní scénář sítě provozoven (před zohledněním nehmotných a tržních výhod) po zohlednění poklesu výnosů Úřad stanovil ve výši 731 889 758 Kč.

Ušetřené náklady na doručovací síť stanovil Úřad ve výši 512 048 908 Kč a nárok na přiměřený zisk ve výši 32 566 311 Kč. Čisté náklady na alternativní scénář doručovací sítě (před zohledněním nehmotných a tržních výhod) Úřad stanovil ve výši 544 615 218 Kč.

Ušetřené náklady na ostatní povinnosti držitele poštovní licence byly vyčísleny na 23 712 438 Kč a nárok na přiměřený zisk v souladu s § 4 vyhlášky č. 465/2012 Sb. ve výši 1 508 111 Kč. Čisté náklady na alternativní scénář ostatních povinností držitele poštovní licence (před zohledněním nehmotných a tržních výhod) Úřad stanovil ve výši 25 220 549 Kč.

Jak je uvedeno výše celková hodnota nehmotných a tržních výhod byla Úřadem stanovena na 445 921 270 Kč.

---

⁹ Příloha č. 1 Část B: Výpočet čistých nákladů nebo bod (29) „Při výpočtu by se měly zohlednit všechny další důležité faktory, včetně jakýchkoli tržních výhod, které poskytovatel poštovních služeb určený k poskytování všeobecných služeb získá, nároku na přiměřený zisk a pobídek k nákladové efektivnosti.“

Výsledná tabulka shrnuje výpočet čistých nákladů podle § 5 odst. 2 vyhlášky č. 466/2012 Sb.:

Název	Náklady na rušené pošty	Kapacitní posílení pošt	PN(X) – přírůstkové náklady	Nárok na průměrný zisk	PN(X) + Zisk	PV(X) – přírůstkové výnosy	Čisté náklady	Výsledná hodnota
Alternativní scénář - Pobočková síť bez výdejních míst	██████████	██████████	960 818 748	61 108 072	1 021 926 820	290 037 062	731 889 758	x
Alternativní scénář - Doručovací síť			512 048 908	32 566 311	544 615 218		544 615 218	x
Alternativní scénář - Podpůrné procesy vyvolaných povinností USO			23 712 438	1 508 111	25 220 549		25 220 549	x
Celkem ČN alternativních scénářů			1 496 580 094	95 182 494	1 591 762 588	290 037 062	1 301 725 526	x
Nákladové DPH			397 518 127	x	x	x	x	██████████
Nehmotné a tržní výhody			x	x	x	x	x	445 921 270
ČN (ZS)			1 894 098 220	x	x	x	x	1 253 322 382

Pozn.: údaje v tabulce jsou zaokrouhleny na celá desetinná čísla, nicméně výpočet probíhal se zohledněním desetinných míst.

* * *

Určení částky čistých nákladů ke kompenzaci

Souběžně s řízením o stanovení výše čistých nákladů za rok 2015 a 2016 probíhala jednání s Evropskou komisí ve věci notifikace způsobu financování čistých nákladů a samotného postupu výpočtu čistých nákladů pro období roků 2013 až 2017. Evropská komise v této souvislosti vyjádřila nesouhlas se zahrnutím průměrného zisku formou přírůstku k nákladům. Dle jejího názoru by měl být nárok na průměrný zisk ve vzorci pro výpočet čistých nákladů vyjádřen pomocí nákladů kapitálu. Náklady kapitálu se vypočítají podle následujícího vzorce:

náklady kapitálu = hodnota vloženého kapitálu * WACC (průměrné vážené náklady kapitálu).
Nicméně, ani zákon o poštovních službách, ani vyhláška č. 466/2012 Sb. platná v roce 2017 tuto formu zahrnutí průměrného zisku neumožňuje.

Úřad proto zkoumal, jaký vliv na určení nepřiměřené finanční zátěže, tj. čistých nákladů ke kompenzaci, by mělo nezahrnutí průměrného zisku do čistých nákladů.

Podle § 34d Úřad rozhodnutím určí čisté náklady představující nespravedlivou finanční zátěž, a to ve výši čistých nákladů ověřených podle § 34b odst. 6, nejvýše však

- a) za kalendářní rok 2015 ve výši 700 000 000 Kč,
- b) za kalendářní rok 2016 ve výši 600 000 000 Kč,
- c) za kalendářní rok 2017 a za kalendářní roky následující ve výši 500 000 000 Kč;

ostatní čisté náklady se nepovažují za nespravedlivou finanční zátěž.

Úřad provedl kalkulaci čistých nákladů bez zahrnutí přiměřeného zisku. Výsledek této kalkulace je zobrazen v níže uvedené tabulce.

Název	Náklady na rušené pošty	Kapacitní posílení pošt	PN(X) – přírůstkové náklady	Nárok na přiměřený zisk	PN(X) + Zisk	PV(X) – přírůstkové výnosy	Čisté náklady	Výsledná hodnota
Alternativní scénář - Pobočková síť bez výdejních míst	████████	████████	960 818 748	0	960 818 748	290 037 062	670 781 686	x
Alternativní scénář - Doručovací síť			512 048 908	0	512 048 908		512 048 908	x
Alternativní scénář - Podpůrné procesy vyvolaných povinností USO			23 712 438	0	23 712 438		23 712 438	x
Celkem ČN alternativních scénářů			1 496 580 094	0	1 496 580 094	290 037 062	1 206 543 032	x
Nákladové DPH			397 518 127	x	x	x	x	████████
Nehmotné a tržní výhody			x	x	x	x	x	445 921 270
ČN (ZS)			1 894 098 220	x	x	x	x	1 158 139 889

Pozn.: údaje v tabulce jsou zaokrouhleny na celá desetinná čísla, nicméně výpočet probíhal se zohledněním desetinných míst.

Vzhledem k tomu, že podle § 34d odst. 2 zákona o poštovních službách může být úhrada čistých nákladů z povinnosti poskytovat základní služby pro rok 2017 v maximální výši 500 000 000 Kč a výše čistých nákladů bez zahrnutí přiměřeného zisku činí 1 158 139 889 Kč, není nezbytné pro toto rozhodnutí do čistých nákladů zohledňovat výši přiměřeného zisku, neboť i v případě nezapočtení nároku na přiměřený zisk převyšují vypočítané čisté náklady tento stanovený limit podle zákona.

Dále Úřad zkoumal, zda je splněna podmínka uvedená v § 11 odst. 2 vyhlášky č. 466/2012 Sb. Podle tohoto ustanovení nesmí být součet vyčíslené hodnoty čistých nákladů připadající na jednotlivou základní službu a výnosů získaných držitelem poštovní licence z této služby vyšší než předpokládaná výše výnosů, kterou by držitel poštovní licence dosáhl v případě, že by tuto službu nabízel za podmínek podle § 33 odst. 5 zákona o poštovních službách. Úřad při vypočtení limitu vychází z oddělené evidence nákladů a výnosů. Pro rok 2017 tento limit činí 1 053 923 070 Kč.

Částka čistých nákladů k úhradě (500 000 000 Kč) je nižší než limit dle oddělené evidence nákladů a výnosů (1 053 923 070 Kč), proto není potřebné pro úhradu čistých nákladů aplikovat limit z oddělené evidence nákladů a výnosů.

C. Vypořádání připomínek České pošty po nahlížení do spisu před vydáním rozhodnutí.

Při nahlížení do spisu dne 23. listopadu 2018 zástupce České pošty uvedl, že Česká pošta že má k Úřadem provedenému výpočtu čistých nákladů za rok 2017 stejné připomínky jako v minulých letech a vidí jako bezpředmětné znovu tyto připomínky zasílat. Tyto připomínky se týkají zejména vyloučení ušetřených nákladů na provozování ziskových pošt a pošt poskytujících služby Czech POINT, dále výpočtu kapacitního posílení, či výpočtu úspor pro doručovací síť. Úřad proto v následujícím vypořádání připomínek vycházel ze znění zaslaném pro řízení čj. ČTÚ-54 731/2017-611 o čistých nákladech za rok 2016.

1. Vyloučení nákladů na provozování ziskových pošt určených Českou poštou v alternativním scénáři ke zrušení z výpočtu čistých nákladů.

Česká pošta shledává vyloučení ušetřených nákladů na provozování ziskových pošt a způsob rozhodování o zachování individuální pošty na základě ukazatele ziskovosti jako nesprávné a za podstatné při rozhodování o zachování pobočky považuje především zhodnocení dopadu zrušení pošty na celkovou ziskovost České pošty, tedy maximalizaci zisku za celkový podnikatelský subjekt. Na základě uvedeného Česká pošta argumentuje, že se nemůže řídit výší zisku přiřazeného poště, ale musí zohlednit celkové dopady zrušení pošty na situaci České pošty, tudíž by zavřela i ziskové provozovny za podmínky nárůstu zisku v úhrnu. Česká pošta uvedla, že tento její názor lze podložit i definicí alternativního scénáře v dokumentu ERGP¹⁰, podle níž jeho podstata spočívá v hypotetickém chování poštovního operátora s cílem maximalizovat zisk. Česká pošta tvrdí, že zrušení ziskové pošty je zcela racionální a zcela v souladu s § 8 odst. 2 písm. a) vyhlášky č. 466/2012 Sb., pokud je Česká pošta schopna zisk přiřazený této poště přesunout na jinou poštu. Dosahování vyššího zisku představuje z pohledu komerčního subjektu pohybujícího se na trhu prioritou. Při vytváření alternativního scénáře a rozhodování o počtu a rozmístění provozoven se Česká pošta řídila požadavkem maximalizace zisku. Dle České pošty se rozhodnutí o osudu konkrétní provozovny řídí pouze posouzením celkové výše ušetřených nákladů ve vztahu k riziku potenciálního úbytku výnosů. V tomto případě se jedná o úsporu nákladů, proti níž se staví riziko úbytku výnosů v nesrovnatelně nižší výši (u ostatních výnosů by došlo pouze k jejich přesunu jinam). Z vyhodnocení této základní rozvahy, spolu s vyhodnocením struktury úbytku výnosů, který negeneruje žádnou podstatnou hrozbu ztráty tržního podílu v ohrožených produktových segmentech, plyne jednoznačná ekonomická, obchodní i provozní motivace ke zrušení dotčených provozoven. Z uvedených důvodů považuje Česká pošta vyloučení nákladů na provozování ziskových pošt určených v alternativním scénáři ke zrušení z výpočtu čistých nákladů, za nesprávné z důvodu porušení principu reálnosti alternativního scénáře a trvá na jejich zahrnutí do výpočtu čistých nákladů připadajících na alternativní scénář provozoven.

Úřad k tomuto uvádí:

Úřad především zdůrazňuje, že alternativní scénář je modelováním hypotetického chování držitele poštovní licence v situaci, když by neměl uloženu povinnost poskytovat základní služby. Taková situace ovšem předpokládá vznik konkurenčního prostředí v oblasti poskytování poštovních služeb. Úřad uvádí, že pokud podnikatelský subjekt sleduje cíl maximalizace zisku a podle ekonomické teorie se chová s péčí řádného hospodáře, je vysoce nepravděpodobné, že by uzavřel provozovny generující zisk a zužoval svoji síť a redukoval dostupnost svých služeb.

---

¹⁰ NET COST CALCULATION AND EVALUATION OF A REFERENCE SCENARIO, ERGP (11) 17, dostupné zde: http://ec.europa.eu/internal_market/ergp/docs/documentation/ergp-11-17-rev-1_en.pdf

Česká pošta by v alternativním scénáři uzavřela až 75 % povinných pošt (vlastní provozovny i pošty Partner¹¹). Úřad shledává rozpor tohoto postupu s ustanovením § 8 odstavce 2 písm. a) vyhlášky č. 466/2012 Sb., které uvádí, že „držitel poštovní licence by rušil pouze ty provozovny, které by za běžných obchodních podmínek neprovozoval“. Tímto vymezením je dána nutnost doložení průkazné argumentace, proč by konkrétní provozovna byla za běžných obchodních podmínek zrušena. Česká pošta tvrdí, že zrušení ziskové pošty je zcela racionální, pokud je Česká pošta schopna zisk přiřazený této poště přesunout na jinou poštu.

Úřad dospěl k názoru, že Česká pošta by za běžných obchodních podmínek provozovala pošty, které dosahují zisku, zvláště když se v některých případech jedná o pošty ve městech, s dvěma a více přepážkami a tyto pošty jsou vytížené. Vytíženost je definována v tabulce č. 3 přílohy k vyhlášce 466/2012 Sb. jako poměr času stráveného na přepážce k pracovnímu fondu zaměstnanců.

Ziskovost/ztrátovost určité provozovny se spočítá jako rozdíl celkových nákladů provozovny a výnosů připadajících na danou provozovnu. Výnosy připadající na provozovnu tvoří určitou část výnosů, které jsou získány na provozovně prodejem služeb a jsou tam zaúčtovány. Vzhledem k tomu, že výnosy z poštovních služeb slouží ke krytí nákladů celého poštovního řetězce, tedy nejen podání zásilek, ale i třídění, přepravy a doručení, jsou výnosy dodatečně rozděleny na část, která připadá na provozovnu, a na část ostatní. Proto jsou celkové výnosy připadající na provozovnu menší, než celkové výnosy za všechny služby poskytované na provozovně. Následující tabulka zobrazuje výnosy a náklady ziskových poboček, které Úřad vyloučil z kompenzace čistých nákladů. Je zřejmé, že u poboček vyloučených z kompenzace jsou náklady poboček jednoznačně pokryty výnosy připadajícími na provozovnu.

Ziskové pobočky určené Českou poštou v alternativním scénáři ke zrušení			
Celkové výnosy	██████████ Kč	Celkové náklady	██████████ Kč
Z toho: Výnosy připadající na provozovnu	██████████ Kč	Celkové náklady	██████████ Kč

Rušení poboček je zásadním strategickým rozhodnutím podnikatele, a tudíž je třeba se na něj dívat z dlouhodobého hlediska, zvažovat budoucí výhody a nevýhody, které tento zásadní krok přináší. Česká pošta v alternativním scénáři změnu v pobočkové síti odvodila pouze ze stávajících ekonomických výsledků a nebrala do úvahy vývoj poštovního trhu a chování svých konkurentů. V této souvislosti je možné odkázat na chování konkurentů, kteří se snaží svou síť kontaktních bodů rozšiřovat s cílem zajistit větší dostupnost pro své zákazníky. Podle údajů společnosti PPL CZ s.r.o. činil počet nezávislých výdejních a podacích míst tzv. ParcelShopů 1580¹² ke dni 16. října 2018. V PPL ParcelShopech¹³ je možné vyzvedávat zásilky objednané na e-shopu s možností inkasa dobírky v hotovosti a také posílat balíky po ČR i do zahraničí i bez smluvního závazku s PPL CZ. Kromě rozsáhlosti sítě poboček je i většina ParcelShopů otevřena přes víkend. Dále je možné uvést i jiné konkurenční společnosti, které rozšiřují svoji síť už nejen výdejních míst, ale nově umožňují i podání zásilek

¹¹ <https://partnercp.cz/>

¹² Dle informací dostupných zde: <https://logistika.ihned.cz/c1-66291000-ppl-planuje-zavedeni-balikomatu-a-zapojeni-zajemcu-o-privydelek-do-rozvozu-zasilek-rika-sef-firmy-petr-chvatal>

¹³ Seznam poboček je dostupný zde: <https://www.pplbalik.cz/Main3.aspx?cls=KTMMMap>

fyzickým osobám. Jedná se např. o společnost Zásilkovna s.r.o.¹⁴, která má v současnosti víc jak 2000 poboček jen v České republice.

Z chování konkurentů České pošty, jak je uvedeno výše, vyplývá, že rozšiřování sítě poboček je pro rozvoj podnikání v poštovním sektoru důležité. Vysoká dostupnost provozoven pro zákazníky je tedy hodnotou, kterou by každý běžný podnikatel posuzující svůj potenciál pro další rozvoj podnikání bral do úvahy a oceňoval. Lze tedy důvodně předpokládat, že by Česká pošta provozovala všechny pobočky, u kterých má pokryty náklady tak, aby byla blíže zákazníkovi

Je třeba zdůraznit, že teoretické zahrnutí ziskových pošt do skupiny pošt ke zrušení by mělo za následek zvýšení vypočtených čistých nákladů a nijak by neovlivnilo výši čistých nákladů k úhradě, jelikož dle zákona o poštovních službách byl stanoven limit pro tuto úhradu ve výši 500 000 000 Kč.

2. Vyloučení ušetřených nákladů na ztrátové pošty určené Českou poštou v alternativním scénáři ke zrušení z výpočtu čistých nákladů z důvodu poskytování služby Czech POINT na těchto poštách.

Dle České pošty je zjevně nereálný předpoklad správního orgánu I. stupně, podle něhož by Česká pošta vynakládala stovky milionů korun, aby ochránila výnosy v řádech několika milionů, které tyto pošty z provozování služby Czech POINT generují. Dle názoru České pošty je nepředstavitelné, že by za situace předpokládané alternativním scénářem formulovala strategii, která by vedla ke stamilionovým ztrátám. Pokud by tak Česká pošta učinila, dostala by se do rozporu se zákonem o státním podniku, který ji ukládá postupovat při její podnikatelské činnosti účelně a hospodárně, tj. v souladu s péčí řádného hospodáře. Lze tak konstatovat, že zachování dotčených provozoven by v alternativním scénáři znamenalo porušení povinností České pošty při hospodaření s majetkem státu.

Dále Česká pošta poukazuje na skutečnost, že rozsah provozoven, na kterých poskytuje služby Czech POINT, není závazně dán žádným právním předpisem ani smlouvou a vychází pouze z obchodního rozhodnutí České pošty. Pokud Česká pošta dobrovolně poskytuje služby Czech POINT i na provozovnách, které by byly v alternativním scénáři zrušeny, jedná se o výraz racionální ekonomické úvahy směřující k dosažení co možná nejlepšího výsledku hospodaření generovaného těmito povinně provozovanými poštami. Stejně racionální úvaha by vedla ke zrušení těchto pošt za předpokladu, že by k tomu Česká pošta dostala příležitost. Česká pošta zdůraznila, že vyloučené pošty se ve většině případů nacházejí v místech, kde služby Czech POINT současně poskytují i jiné subjekty.

Pokud by byla státem České poště uložena povinnost provozovat ztrátové pošty pouze za účelem zajištění služeb Czech POINT, jednalo by se o uložení povinnosti k poskytování služby všeobecného hospodářského zájmu. Navíc, i pokud by České poště byla taková povinnost uložena, musely by být náklady na tuto činnost státem kompenzovány, což nejsou a to potvrzuje, že České poště žádná taková povinnost uložena není.

Česká dále uvedla, že v roce 2015 ukončila poskytování služby Czech POINT na 5 poštách, aniž by toto opatření vyvolalo jakoukoli reakci ze strany státu. Úřad i přesto tři pošty, u nichž bylo v roce 2015 ukončeno poskytování služby Czech POINT, nezahrnul do výpočtu čistých nákladů na poskytování základních služeb s odůvodněním, že by Česká pošta tyto pošty nezrušila kvůli poskytování služby Czech POINT na těchto poštách.

Úřad k tomuto uvádí:

---

¹⁴ <https://www.zasilkovna.cz/pobocky?limit=1176&do=Update>, 23.11. 2018

Správní orgán I. stupně vycházel při svých úvahách z reálného komerčního chování České pošty, tedy z jeho chování v oblastech, kde není vázán povinností poskytovat základní služby ve stanoveném rozsahu a kvalitě. K argumentu, že České poště nebyla státem uložena povinnost provozovat ztrátové pošty pouze za účelem zajištění služeb Czech POINT a že náklady na tuto činnost by jí musely být státem kompenzovány, Úřad uvádí, že náklady na poskytování služeb Czech POINT jsou hrazeny zákazníky v cenách těchto služeb dle ceníku České pošty. Dále Úřad uvádí, že Česká pošta byla založena v souladu s § 4 odst. 1 zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku zakládací listinou, vydanou jménem státu Ministerstvem vnitra. Podle § 1 tohoto zákona je státní podnik právnickou osobou provozující podnikatelskou činnost s majetkem státu vlastním jménem a na vlastní zodpovědnost. Podle § 3 odst. 2 tohoto zákona je státní podnik zakládán k uspokojování významných celospolečenských, strategických nebo veřejně prospěšných zájmů. Podle zakládací listiny je hlavním předmětem podnikání kromě provozování poštovních služeb a zahraničních poštovních služeb i dodávka, rozvoj a provoz systémů informačních a komunikačních technologií a souvisejících služeb. Jak vyplývá ze zákona a zřizovací listiny, nemůže se Česká pošta ve svém podnikání a plánování svého rozvoje řídit pouze úzce komerčními zájmy, ale musí sledovat zájmy státu, a to i v oblasti e-Governmentu. V této souvislosti je možné odkázat na memorandum o spolupráci v oblasti ITC služeb a e-Governmentu mezi Českou poštou a Ministerstvem vnitra ze dne 24. srpna 2010¹⁵, ve kterém strany prohlašují, že budou rozvíjet služby e-Governmentu a spolupracovat na prohlubování vzájemných vztahů při zajišťování těchto služeb. **Czech POINT jako kontaktní místo veřejné správy je jedním z hlavních pilířů e-Governmentu a tudíž je nesporně spjato s rozvojem informačních a komunikačních technologií.** Smyslem Czech POINTu, jakožto kontaktního místa veřejné správy, je přiblížit veřejnou správu občanům a zajistit snadnější dostupnost ověřených výstupů z informačních systémů veřejné správy.

Navíc, jak vyplývá i ze statistik Czech POINT¹⁶, nejvíce využívaným kontaktním místem pro služby Czech POINT jsou právě pobočky České pošty (52,53 %), které jsou otevřeny každý pracovní den, v některých případech i v sobotu a v neděli. Podle Úřadu lidé vědí, že služby Czech POINTu mohou využít jak na pobočkách České pošty, tak i na městských a obecních úřadech. Tuto skutečnost potvrzuje i marketingový průzkum¹⁷ společnosti AUGUR Consulting s.r.o. Hlavní důvody, proč lidé využívají služby Czech POINT na pobočkách České pošty, je dostupnost poboček, jejich otvírací doba a možnost současně vyřídit další záležitosti.

---

¹⁵ <http://www.google.cz/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0ahUKEwjGqlapyoHLAhVkfHIKHZk3AIAQFggeMAA&url=http%3A%2F%2Fwww.mvcr.cz%2Fsoubor%2Fmemorandum-o-spolupraci-v-oblasti-ict-sluzeb-a-egovernmentu.aspx&usg=AFQjCNEV2rHvj0axwRR4iPQykmSLi-gXyg&bvm=bv.114733917,d.bGQ>

¹⁶ Dostupné z: <http://www.czechpoint.cz/public/statistiky-a-informace/statistiky-czp/>

¹⁷ Marketingový průzkum byl realizován formou telefonického dotazování (metoda CATI) a současně i formou CAWI. Průzkum se uskutečnil v termínu od 16. 8. 2016. do 20. 9. 2016 a do statistického zpracování bylo zahrnuto celkem 628 respondentů (z toho 507 bylo rezidentů – fyzické osoby a podnikající fyzické osoby, které využívají služeb České pošty a 121 bylo firem – právnické osoby, které využívají služeb České pošty).

Graf č. 1: Důvod využívání služby Czech POINT na pobočkách České pošty¹⁸

Jinde službu respondenti využívají: na městském úřadě, na obecním úřadě.

Jiná odpověď: je to nejdostupnější, jsem zvyklý(á) chodit na poštu, je to nejpohodlnější, je to nejrychlejší, je to nejjednodušší, je to nejlevnější.

Na základě výše uvedeného je zcela nepravděpodobné, že i za běžných obchodních podmínek (pokud by Česká pošta jakožto státní podnik nebyla držitelem poštovní licence) by nebyly provozovány pošty, které poskytují služby Czech POINT a související ostatní služby e-Governmentu.

K sdělení České pošty, že v roce 2015 bylo ukončeno poskytování služby Czech POINT na 5 poštách, z toho 3 pošty Úřad vyloučil z výpočtu čistých nákladů právě kvůli poskytování služby Czech POINT, Úřad uvádí, že při rozhodování o vyloučení pošt poskytujících Czech POINT byly směrodatné údaje o výnosech z této služby. Úřad neměl v průběhu ověřování výpočtu za rok 2015 ani 2017 k dispozici údaje, které pošty a ke kterému datu ukončily poskytování této služby. Jelikož je žádost o úhradu čistých nákladů podávaná do konce srpna za předchozí kalendářní rok, Úřad ani neměl možnost ověřit zpětně, v jakém časovém horizontu dané pošty služby Czech POINT poskytovaly, proto vycházel z údajů o výnosech za tuto službu.

Je třeba zdůraznit, že teoretické zahrnutí pošt poskytujících Czech POINT do skupiny pošt ke zrušení by mělo za následek zvýšení čistých nákladů a nijak by neovlivnilo výši čistých nákladů k úhradě, jelikož dle zákona o poštovních službách byl stanoven limit pro tuto úhradu ve výši 500 000 000 Kč.

3. Kapacitní propočet – neuznání úspory z titulu koncentrace

Česká pošta nesouhlasí se závěrem Úřadu neuznat tzv. úspory z titulu koncentrace, tzn. přesunout celou produkci ze zavíraných pošt na pošty, které by zůstaly v alternativním scénáři zachovány a na pošty, které nejsou povinné a nejsou vytížené. Podle názoru České pošty je tato úvaha v rozporu s požadavkem na reálnost alternativního scénáře. Česká pošta uvádí, že v provozech typu poštovní provozovna platí vždy, což lze i empiricky doložit na příkladech, že vyšší objem produkce znamená vyšší schopnost přizpůsobit kapacitní zdroje požadavku na rozložení v čase, tj. vzniká potenciál pro další optimalizaci. Nikdy se nemůže

¹⁸ Vzhledem k faktu, že někteří respondenti uvedli více možností, tj. více důvodů pro využívání Czech POINTU u České pošty, je součet odpovědí více než 100 %.

stát, že výchozí stav je stejný jako cílový. Poptávka po poštovních službách v průběhu dne není konstantní (tj. obsahuje jak sedla, tak špičky). Vyšší koncentrací služeb dochází vždy k zploštění křivky, tj. k využití sedel. Důsledkem je např., že původní zátěž ■ % (využitelnost fondu pracovní doby) se při ■ % nárůstu hmoty zvýší na např. ■ % bez jakýchkoli optimalizačních zásahů (ve smyslu přizpůsobení rozložení pracovní doby a počtu zaměstnanců). Tyto zásahy pak dále se stoupajícím objemem reálně umožňují dosáhnout maxima praktické využitelnosti fondu pracovní doby až k úrovni cca ■ %. Toto je hodnota, se kterou Česká pošta ve výpočtech počítá. Tento algoritmus platí vždy v situaci, kdy potřeba práce roste. Při obráceném postupu (při poklesu produkce) se pak maximální dosažitelná hodnota vytížení opět přirozeným způsobem snižuje.

Úřad k tomuto uvádí, že není reálně přesunout objem produkce (navýšit kapacitu) na zachované pošty bez ohledu na to, aby byla zachována jejich provozní a časová rezerva, která je potřebná pro zvládnutí výkyvů v poptávce po poštovních službách. Pokud současný stav odpovídá definici efektivně a účelně vynaložených nákladů, není možné beze zbytku využít provozní a časovou rezervu jednotlivých poboček. Tato rezerva musí být zachována i v alternativním scénáři. Úřad proto neuvažoval s možností absorpce dodatečně přesouvané produkce z rušených pošt provozní kapacitní rezervou na stávajících poštách. K tvrzení České pošty, že vyšší koncentrací služeb dochází vždy k zploštění křivky, tudíž se předpokládá využití sedel Úřad uvádí, že je naopak pravděpodobné, že tzv. špičky a sedla v provozu pošty by zůstaly zachovány, protože lze předpokládat, že zákazníci České pošty budou na poštu chodit v přibližně stejných časech jako dosud (např. před či po práci, v obědové pauze...), tak jak jsou zvyklí. Z tohoto důvodu je oprávněné navýšit náklady na kapacitní posílení zachovaných pošt dle přesouvané produkce.

4. Doručování – úspora 2 dny v týdnu

Česká pošta uvedla, že z předloženého spisového materiálu vyplývá, že Úřad nepovažuje za reálné, aby Česká pošta doručovala v alternativním scénáři zásilky obden, tj. v režimu pondělí – středa – pátek – úterý – čtvrtek. Česká pošta uvedla, že zvolený režim je založený na provozním principu, podle něhož se jeden den doručuje na 1 okrsku, druhý den na druhém, a proto by se režim předpokládaný Úřadem nedal takto realizovat. Z hlediska ověření reálnosti modelu předloženého Českou poštou, považuje Česká pošta za klíčové srovnání s praktickým využitím tohoto řešení v zahraničí. Jediná pošta v EU, která reálně přikročila k doručování obden na části svého území je italská Poste Italiane. Poste Italiane zavedla doručování obden v přesně stejném režimu, který nyní předpokládala Česká pošta, tedy doručování obden v dvoutýdenním cyklu pondělí – středa – pátek – úterý – čtvrtek.

Úřad předpokládá, že v reálných podmínkách by k doručování docházelo tři dny v týdnu, neboť jinak by adresáti nevěděli, který den k doručování dochází. Dle Úřadu se předpoklad doručování obden za situace, kdy se doručování současně uskutečňuje v pětidenním pracovním týdnu, nejeví jako reálný. Lze naopak předpokládat, že obyvatelé malých obcí by očekávali doručování každý týden ve stejných, předem stanovených dnech, tedy v pondělí, středu a pátek. Úřad uvádí, že Česká pošta doručuje listovní doručovací síť (ta, u které se předpokládá redukce v alternativním scénáři) nejen obyčejné listovní zásilky, ale i úřední psaní a důchody (u kterých je splatnost stanovena na sudé dny od 2. do 24. dne v měsíci). Podle názoru Úřadu by právě u těchto zásilek adresátům záleželo na frekvenci doručování. Tvrzení, že adresáti by preferovali přesně stanovené dny v týdnu je podpořeno marketingovým průzkumem společnosti AUGUR Consulting s.r.o. (viz výše). Respondentům byl v průběhu dotazování představen nový koncept České pošty, který by změnil doručování listovních poštovních zásilek. V současné době má Česká pošta povinnost doručovat zásilky do druhého pracovního dne od podání na poště. Za předpokladu, že by Česká pošta změnila frekvenci doručování, byly uvažovány dvě varianty. První varianta počítá s odlišným doručováním zásilek v sudém a lichém týdnu – v sudých týdnech by byly zásilky doručovány vždy v pondělí,

ve středu a v pátek, v lichých týdnech by byly doručovány vždy v úterý a ve čtvrtek, tj. doručovalo by se obden, jak navrhuje Česká pošta. Druhá varianta počítá s tím, že by byly zásilky doručovány stejně v sudé i liché týdny, a to vždy v pondělí, ve středu a v pátek. Respondenti byli dotázáni, kterou z těchto variant by preferovali. Jak vyplývá z výsledků analýzy v segmentu rezidenti, první variantu by volila pouze 4 % dotázaných. Druhou variantu preferuje více než třetina dotázaných (35,8 %). Více jak pětina dotázaných (22,0 %) uvedla, že striktně preferuje stávající způsob doručování i při zvýšení cen listovních zásilek. Podrobně výsledky dokumentuje následující graf.

Graf č. 2: Preference způsobu doručování listovních poštovních zásilek

Jiná odpověď (v závorkách je uveden absolutní počet odpovědí): stávající způsob bez navýšení cen (10), volil(a) by jiného poskytovatele služeb (5), spíše změnit čas doručování na odpolední a večerní hodiny, dopoledne nikdo není doma a zásilku si musí stejně vyzvednout na poště (3), neví (2) aj.

K odkazu na informace o doručování obden u italské pošty Úřad uvádí, že Italská pošta byla oprávněna od 1. října 2015 doručovat zásilky s frekvencí obden pouze pro 0,6 % obyvatel, od 1. dubna 2016 pro 12,5 % obyvatel a od 1. února 2017 pro 25 % obyvatel. Podle zjištění Úřadu italský regulátor schválil frekvenci doručování obden za určitých podmínek, přičemž doručování obden se má týkat pouze oblastí s nízkou hustotou počtu obyvatelů na km². Problematikou doručování obden se v současnosti zabývá Evropská komise.

Úřad dále uvádí, že Česká pošta alternativním scénáři uvažuje s doručováním obden u přibližně poloviny ze všech listovních doručovacích okrsků. Je zřejmé, že navrhované obdení doručování by se dotklo mnohem většího procenta obyvatel, než 25 %, což je maximum v Itálii.

5. Doručování – nezapočtení přirozené absorpce pochůzky

Česká pošta tvrdí, že předmětem úspory při změně režimu doručování na „obden“ jsou doručovací okrsky s nižší četností doručování na jednotlivá odevzdací místa, které jsou současně situovány v geograficky členitějším prostředí. Vzhledem k nižšímu množství doručovaných zásilek na dotčených doručovacích okrscích a různému počtu denně navštěvovaných odevzdacích míst není každý den stejná skutečná potřeba času pro obsluhu daného území, tj. vyskytují se provozní „sedla“. Proto Česká pošta uvažuje s růstem potřeby zvýšení kapacity při sloučení objemu dvou dnů jako s nárůstem obslužných časů sníženým o úsporu [redacted]/1 okrsek denně. Česká pošta uvedla, že ze zkušeností z reálného provozu lze konstatovat, že časový prostor o velikosti cca [redacted] na doručovací okrsek je u výše uvedených doručovacích okrsků naprostým očekávatelným minimem a je

absorbovatelný bez potřeby nárůstu personálních kapacit. Z výše uvedených důvodů Česká pošta nesouhlasí s nezapočtením přirozené absorpce pochůzky do výpočtu čistých nákladů.

Předně je třeba vysvětlit, že tzv. přirozenou absorpci Česká pošta vyčíslila v novém sloupci tabulky č. 5 pod názvem „Úspora časové náročnosti z dotížení doručovacího okrsku“. Tento sloupec byl přidán Českou poštou nad rámec požadavků vyhlášky č. 466/2012 Sb. Jak Česká pošta uvedla, jedná se o úsporu plynoucí z přirozené absorpce vzniklé při manipulaci se zásilkami při doručování ve výši [REDAKCE] denně. Úřad vychází z toho, že vyčíslení čistých nákladů na doručovací síť se skládá z kalkulace několika druhů úspor: úspora manipulace se zásilkami, úspora času na pochůzce, úspora při poklesu zapsaných zásilek, úspora při souběhu doručování, úspora automobilů a úspora najetých kilometrů. Úspora manipulace se zásilkami je vyjádřena v normominutách. Vzhledem k tomu, že úspora z dotížení vyjadřuje úsporu při manipulaci se zásilkami, její akceptací by došlo k duplicitě při vyčíslení úspor při manipulaci se zásilkami. Dále má Úřad za to, že přiměřená provozní rezerva by byla nezbytná i v alternativním scénáři.

5. Doručování – započtení pouze osobních nákladů do ceny normominyuty

Česká pošta uvedla, že Úřad při ověření výpočtu čistých nákladů zredukoval náklad na normominyutu doručovatele do úrovně osobních nákladů s poznámkou, že ostatní náklady jsou zohledněny v režii. Tuto skutečnost vylučuje metodika oddělené evidence nákladů a výnosů (OENV), podle níž se sdílené náklady alokují na procesy a není možné mít tytéž náklady zahrnuté jak na provozních procesech, tak i na režii. Náklad normominyuty, jak bylo doloženo, se počítá z procesů doručovatele. Je zřejmé, že doručovatel je nákladotvorný faktor i pro ostatní náklady. Např. využívá prostory dodejny (sály doručovatelů, šatny, ...), spotřebovává provozní materiál. Česká pošta v této souvislosti poukazuje, že svým postupem Úřad porušuje princip vázanosti správního orgánu vlastní správní praxí, který správním orgánům zapovídá změnu správní praxe v neprospěch účastníků řízení. Tento princip vyplývá především ze zákazu libovůle obsaženého v čl. 1 větě první Listiny základních práv a svobod. Na úrovni podústavního práva je stejný ústavní princip vyjádřen v § 2 odst. 4 in fine správního řádu, podle něhož je správní orgán povinen dbát na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly. Veřejná správa je vázána principem legitimního očekávání, který vytváří předpoklady pro předvídatelnost činnosti veřejné správy. Veřejná správa by proto měla ve svých postupech a rozhodování podržet určitou míru kontinuity. Výše zmíněné ustanovení § 2 odst. 4 správního řádu explicitně nastoluje pro podmínky veřejné správy požadavek vytváření „ustálené rozhodovací praxe“. Jako další pramen této zásady je soudy judikován samotný princip právního státu. V této souvislosti lze odkázat na nález Ústavního soudu ze dne 11. 5. 2005, sp. zn. II. ÚS 487/03, č. 103/2005 Sb. ÚS, podle něhož „ke znakům právního státu a mezi jeho základní hodnoty patří neoddelitelně princip právní jistoty (čl. 1 odst. 1 Ústavy), jehož nepominutelným komponentem je nejen předvídatelnost práva, nýbrž i legitimní předvídatelnost postupu orgánů veřejné moci.

Úřad k tomuto uvádí, že postupoval konzistentně. Při ověření výše nákladu na normominyutu doručovatele v tomto správním řízení vycházel z doplněných podkladů, které Česká pošta zaslala dopisem ze dne 8. října 2018 pod zn. ČP/83204/2018/RE. Do výpočtu byly zahrnuté náklady přímo související s doručovatelem (mzdové náklady, osobní náklady, cestovné, spotřeba stejnokrojů, tiskopisy a materiál pro poštovní provoz). Ostatní náklady jako energie, údržba budov, nájemné, služby apod. nemají vliv na způsob a frekvenci doručování. Důvodem pro nezapočtení ostatních uvedených nákladů do ceny normominyuty doručovatele bylo nenalezení přímé souvislosti úspory těchto ostatních nákladů s úsporou času doručovatele při změně frekvence doručování.

Rozhodnutí Úřadu je v souladu se správním řádem, podle kterého správní orgán dbá, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné

rozdíly. Dále správní orgán dbá vzájemného souladu všech postupů, které probíhají současně a souvisejí s těmiž právy nebo povinnostmi dotčené osoby.

Závěrem Úřad uvádí, že všechny výše uvedené námitky České pošty nemají žádný vliv na výše čistých nákladů ke kompenzaci. Ke kompenzaci je dle zákona o poštovních službách určena částka v maximální výši 500 000 000 Kč a Úřadem ověřená výše čistých nákladů za rok 2017 není nižší než zákonem stanovená výše kompenzace.

D. K celkovým čistým nákladům představujícím nespravedlivou finanční zátěž

V části B. Úřad popsal principy kalkulace čistých nákladů, proces ověření všech podkladů a následnou vlastní kalkulaci čistých nákladů. Úřad vyčíslil částku čistých nákladů ve výši 1 253 322 382 Kč.

Podle ustanovení § 34d odst. 2 zákona o poštovních službách Úřad rozhodnutím určí čisté náklady představující nespravedlivou finanční zátěž, a to ve výši čistých nákladů ověřených podle § 34b odst. 6, nejvýše však ve výši 500 000 000 Kč za kalendářní rok 2017. Vypočtená částka čistých nákladů (1 253 322 382 Kč) i částka čistých nákladů bez zahrnutí nároku na přiměřený zisk (1 158 139 889 Kč) jsou vyšší než limit pro nespravedlivou finanční zátěž uvedený v § 34d odst. 2 zákona o poštovních službách. Žádost o předběžné čisté náklady podle §34c odst. 1 zákona o poštovních službách Česká pošta za rok 2017 nepředložila, proto Úřad na úhradu čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž za rok 2017 nezapočítal žádné předběžné čisté náklady. Vzhledem k výše uvedenému určuje Úřad částku čistých nákladů představujících nespravedlivou finanční zátěž a určených k úhradě ve výši **500 000 000 Kč**.

* * *

V souladu se zákonem o poštovních službách a prováděcími předpisy k tomuto zákonu jsem na základě výše uvedeného rozhodl, jak je uvedeno ve výroku.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí lze podat rozklad k Radě Českého telekomunikačního úřadu do 15 dnů ode dne doručení. Odvolání se podává v listinné podobě v sídle Úřadu (Český telekomunikační úřad, Sokolovská 219, Praha 9, poštovní adresa: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), s podpisem oprávněné osoby, nebo v elektronické podobě do datové schránky Českého telekomunikačního úřadu: a9qaats, či elektronickou poštou s uznávaným elektronickým podpisem na adresu: podatelna@ctu.cz.

Úřad v této souvislosti upozorňuje, že podle § 82 odst. 2 správního řádu musí být v rozkladu uvedeno, v čem je spatřován rozpor napadeného rozhodnutí s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.

Otisk úředního razítka

Ing. Mgr. Jaromír Novák v.r.
předseda Rady
Českého telekomunikačního úřadu